

Проект фінансується
Європейським Союзом

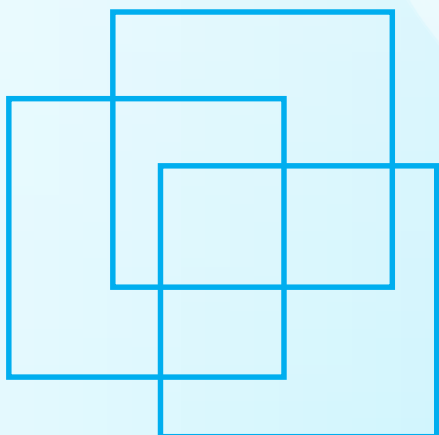

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

«Зміцнення адміністрації праці
з метою покращення умов праці
і подолання незадекларованої праці»

ТРЕНІНГ ДЛЯ ЧЛЕНІВ РОБОЧОЇ ГРУПИ З РОЗРОБЛЕННЯ ТАБЛИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДИРЕКТИВИ РАДИ 89/654/ЄЕС ВІД 30 ЛИСТОПАДА 1989 РОКУ

«Enhancing the Labour Administration
Capacity to Improve Working Conditions
and Tackle Undeclared Work»

www.ilo.org/UkraineEUProject

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект ЄС-МОП
ЗМІЦНЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ ПРАЦІ
З МЕТОЮ ПОКРАЩЕННЯ УМОВ ПРАЦІ І ПОДОЛАННЯ НЕЗАДЕКЛАРОВАНОЇ ПРАЦІ

Тренінг для членів робочої групи
з розроблення таблиці відповідності національного законодавства
Директиві Ради 89/654/ЄЕС від 30 листопада 1989 року щодо мінімальних
вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах

29 листопада 2017 р.
к. 319, Державна служба України з питань праці
вул. Десятинна, 14

*Забезпечується послідовний переклад англійська/українська мова

09:00-09:30	Реєстрація учасників
09:30-11:00	Презентація Директиви Ради 89/654/ЄЕС від 30 листопада 1989 р. та роз'яснення її ключових положень
Антоніу Сантуш, Менеджер Проекту ЄС-МОП
11:00-11:30	Перерва на каву
11:30-12:30	Обговорення
12:30-13:30	Обід
13:30-15:00	Обговорення (за необхідності)
15:00-16:00	Представлення та обговорення шаблону таблиці відповідності національного законодавства Директиві Ради 89/654/ЄЕС
Антоніу Сантуш, Менеджер Проекту ЄС-МОП
16:00-17:00	Напрацювання плану роботи робочих груп (заходи та графік виконання, відповідальні особи, розподіл обов'язків) з опрацювання таблиці відповідності національного законодавства Директиві Ради 89/654/ЄЕС

Роздаткові матеріали:

1. Директива Ради 89/654/ЄЕС;
2. Презентація положень Директиви Ради 89/654/ЄЕС;
3. Таблиця переліку законів та інших нормативно-правових актів, що підлягають аналізу (заповнена);
4. Таблиця відповідності національного законодавства Директиві Ради 89/654/ЄЕС.

Цей документ слугує інструментом документації та укладачі не несуть жодної відповідальності за його зміст

► **В**

ДИРЕКТИВА РАДИ

від 30 листопада 1989 року

**щодо мінімальних вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах
(перша окрема Директива у значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС)**

(89/654/ЄЕС)

(OJ L 393, 30.12.1989, р. 1)

Зі змінами, внесеними:

Офіційний вісник

	No	C	Дата
► <u>M1</u> Директивою 2007/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2007 року	L 165	21	27.06.2007

З виправленнями, внесеними:

- **C1** Виправлення, OJ L 211, 09.08.1990, р. 15 (89/654/ЄЕС)
- **C2** Виправлення, OJ L 59, 06.03.1991, р. 23 (89/654/ЄЕС)

ДИРЕКТИВА РАДИ

від 30 листопада 1989 року

**щодо мінімальних вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах
(перша окрема Директива у значенні частини 1 статті 16 Директиви
89/391/ЄЕС)
(89/654/ЄЕС)**

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Економічного Співтовариства, зокрема, його пункт А статті 118,

Беручи до уваги пропозицію Комісії ⁽¹⁾, підготовлену після консультацій з Дорадчим Комітетом з питань безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я на робочому місці,

У співробітництві з Європейським Парламентом ⁽²⁾,

Беручи до уваги позицію Економічно-соціального комітету ⁽³⁾,

Оскільки у пункті А статті 118 Договору передбачено, що Рада шляхом ухвалення директив визначає мінімальні вимоги, особливо щодо поліпшення робочого середовища, підвищення рівня безпеки та охорони здоров'я працівників;

Оскільки згідно з цією статтею такі директиви не повинні містити адміністративних, фінансових або правових аспектів, які перешкоджали б створенню і розвитку малих та середніх підприємств.

Оскільки повідомлення Комісії про програму її дій в сфері безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я на робочому місці ⁽⁴⁾ передбачає ухвалення Директиви, яка повинна забезпечити безпеку і охорона здоров'я працівникам у робочих зонах у робочому середовищі).

Оскільки у своїй Резолюції від 21 грудня 1997 року стосовно безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я на робочому місці ⁽⁵⁾ Рада взяла до уваги намір Комісії протягом короткого часу розробити мінімальні вимоги щодо робочих зон.

Оскільки дотримання мінімальних вимог поліпшення безпеки і охорони здоров'я в робочих зонах є необхідною передумовою забезпечення безпеки і охорони здоров'я працівників.

Ця Директива є окремою Директивою у значенні частини 1 статті 16 Директиви Ради 89/391/ЄЕС від 12 червня 1989 року про впровадження заходів для заохочення вдосконалень у сфері безпеки і захисту здоров'я працівників під час роботи ⁽⁶⁾, оскільки положення зазначеної Директиви, без шкоди більш суворим або специфічним положенням цієї Директиви у всій своїй повноті стосуються вимог до робочих зон.

Оскільки ця Директива є практичним внеском для забезпечення соціальної захищеності у внутрішньому ринку;

Оскільки згідно з Рішенням 74/325/ЄЕС ⁽⁷⁾ із останніми змінами, внесеними Актом про приєднання від 1985 року, Комісія консультується з Дорадчим

Комітетом з безпеки, гігієни і охорони здоров'я з питань розробки пропозицій у цій сфері,

⁽¹⁾ ОВ С 141; 30.5.1988, С. 6, ОВ С 115; 8.5.1989, С. 34 та ОВ С 284; 10.11.1989, С. 8

⁽²⁾ ОВ С 326; 19.12.1988, С. 123, та ОВ С 256; 9.10.1988, С. 51

⁽³⁾ ОВ С 175; 4.7.1988, С. 28

⁽⁴⁾ ОВ С 28; 3.2.1988, С. 3.

⁽⁵⁾ ОВ С 28; 3.2.1988, С. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 183; 29.6.1989, С. 1.

⁽⁷⁾ ОВ L 185; 9.7.1974, С. 15

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

СЕКЦІЯ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Предмет Директиви

1. Ця Директива є першою окремою Директивою у значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС; встановлює мінімальні вимоги стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах, як визначено у статті 2.
2. Ця Директива не застосовується до:
 - (а) транспортних засобів, які використовуються за межами підприємства та/чи виробництва, а також робочих зон всередині транспортних засобів;
 - (б) тимчасових чи пересувних будівельних майданчиків;
 - (с) добувної промисловості;
 - (д) риболовних суден;
 - (е) полів, лісів та інших місцевостей, що належать сільськогосподарським або лісогосподарським угіддям, але перебувають за межами оброблюваних територій.
3. Положення Директиви 89/391/ЄЕС, без шкоди більш **►C2** жорстким **◄** або спеціальним положенням цієї Директиви, у всій своїй повноті застосовуються до сфери застосування пункту 1.

Стаття 2

Визначення

В контексті цієї Директиви «робочі зони» – це місця у будівлях або спорудах, що належать підприємству та/або виробництву, які призначені для використання в якості робочих місць, включаючи будь-яке місце на території підприємства, до якого працівник має доступ при виконанні дорученої йому роботи.

СЕКЦІЯ II

ОБОВ'ЯЗКИ РОБОТОДАВЦЯ

Стаття 3

Робочі зони, що використовуються вперше

Робочі зони, які використовуються вперше після 31 грудня 1992 року, повинні відповідати мінімальним вимогам безпеки і охорони здоров'я, визначеним у Додатку 1.

Стаття 4

Робочі зони, які вже використовуються

Робочі зони, які вже використовувались до 1 січня 1993 року, повинні протягом щонайбільше трьох років після вказаної дати бути приведеними у відповідність з мінімальними вимогами безпеки і охорони здоров'я, визначеними у Додатку II

Однак, для Республіки Португалія, робочі зони, які використовувались до 1 січня 1993 року, повинні протягом щонайбільше чотирьох років після цієї дати бути приведеними у відповідність з мінімальними вимогами безпеки і охорони здоров'я, визначеними у Додатку II.

Стаття 5

Зміни робочих зон

Якщо після 31 грудня 1992 року будуть проводитися зміни, розширення та/або переобладнання робочих зон, роботодавець повинен вжити необхідних заходів для того, щоб ці зміни, розширення та/або переобладнання проводились у відповідності з мінімальними вимогами, визначеними у Додатку I.

Стаття 6

Загальні вимоги

Для забезпечення безпеки і охорони здоров'я працівників роботодавець повинен потурбуватись про те, щоб:

- підходи до аварійних виходів і шляхів евакуації, а також ці виходи і шляхи були вільними, щоб ними можна було скористатись у будь-який момент;
- робочі зони, а також обладнання і пристрої, особливо, зазначені у Додатках I та II, підтримувались у робочому стані а виявлені несправності, які можуть негативно вплинути на безпеку і здоров'я працівників, усувались так швидко, наскільки це можливо;
- робочі зони, а також обладнання і пристрої, особливо, зазначені у Додатку I пункт 6 та у Додатку II пункт 6, регулярно очищались для забезпечення належних гігієнічних умов;
- захисні засоби і пристрої, призначені для запобігання або усунення небезпеки, зокрема, ті, про які зазначені у Додатках I і II, підлягають регулярному наглядові і перевіркам їх функціональних здатностей.

Стаття 7

Інформування працівників

Без шкоди положенням статті 10 Директиви 89/391/ЄЕС, працівники та/або їх представники повинні бути інформовані про всі заходи, які вживаються для безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах.

Стаття 8

Заслуховування і залучення працівників

Відповідно до статті 11 Директиви 89/391/ЄЕС роботодавці ознайомлюються з думкою працівників, або їх представників з питань, що відносяться до сфери застосування цієї Директиви, включаючи Додатки, і надають їм можливість співробітництва у цій сфері.

СЕКЦІЯ III

ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 9

Внесення змін до Додатків

Суто технічна зміни Додатків, обумовлені:

- ухваленням Директив про технічну гармонізацію і стандартизацію у сфері планування, виготовлення або конструювання окремих компонентів робочих зон, та/або
- технічним прогресом, змінами у міжнародних правилах або документах, розвитком знань, що стосуються робочих зон, здійснюється відповідно до процедури, викладеної в статті 17 Директиви 89/391/ЄЕС.

▼B*Стаття 10***Прикінцеві положення**

1. Держави-члени вводять в дію закони, підзаконні акти та адміністративні положення, необхідні для
приведення у відповідність з цією Директивою не пізніше 31 грудня 1992 року, негайно інформуючи про це Комісію (Грецька Республіка – не пізніше 31 грудня 1994 року).
2. Держави-члени передають Комісії тексти національного законодавства у сфері застосування цієї Директиви, які вони ухвалюють, або вже ухвалили.

▼M1**▼B***Стаття 11*

Цю Директива адресовано державам-членам.

ДОДАТОК I

**МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ І ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ
РОБОЧИХ ЗОН, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ВПЕРШЕ, ВІДПОВІДНО ДО
СТАТТІ 3 ДИРЕКТИВИ**

1. Попереднє зауваження

Вимоги цього Додатку застосовуються у всіх випадках, коли цього вимагають властивості робочих зон, або характер діяльності, обставини, або наявність небезпеки.

2. Стійкість і міцність

Будівлі та споруди, призначені для розміщення робочих зон, повинні мати конструкцію і міцність, що відповідали б їх призначенню.

3. Електричне обладнання

Електричне обладнання повинно бути так сконструйоване і встановлене, щоб не спричиняти небезпеки пожежі або вибуху і щоб люди були належним чином захищені від нещасних випадків внаслідок прямого або непрямого контакту з ними.

При проектування і виготовленні, виборі матеріалу і захисних пристроїв слід враховувати напругу, вплив зовнішніх умов і професійну кваліфікацію персоналу, який має доступ до деталей установки.

4. Шляхи евакуації і аварійні виходи

4.1 Шляхи евакуації і аварійні виходи повинні бути вільними від будь-яких предметів і надавати можливість найкоротшого шляху на зовнішній простір або до безпечної зони.

4.2 Повинна бути забезпечена можливість для працівників швидко і при повній безпеці покинути всі робочі місця.

4.3 Кількість, розташування і розміри шляхів евакуації і аварійних виходів визначаються відповідно до використання, облаштування і розмірів робочих зон, а також максимально-можливої кількості осіб, що можуть там перебувати.

4.4 Двері аварійних виходів повинні відкриватись назовні. Двері аварійних виходів повинні замикатись так, щоб будь-яка особа могла легко і швидко їх відкрити без застосування додаткових засобів у випадку необхідності.

Розсувні двері і двері, що обертаються, не допускається застосовувати як двері аварійних виходів.

4.5 Шляхи евакуації і аварійні виходи повинні мати позначення відповідно до національних приписів, гармонізованих з Директивою 92/58/ЄЕС ⁽¹⁾.

Ці позначення повинні бути стійкими і ставитись на відповідних місцях.

4.6 Не допускається замикати аварійні виходи на ключ.

Шляхи евакуації та аварійні виходи, а також підходи і двері, що ведуть до них не повинні бути перегороджені сторонніми предметами, повинні бути в будь-який момент готовими до використання без перешкод.

4.7 Шляхи евакуації і аварійні виходи, для яких необхідне освітлення, повинні мати достатнє аварійне освітлення на випадок відключення основного освітлення.

5. Пожежна сигналізація; боротьба з пожежами

5.1 В робочих зонах відповідно до розмірів і використання будівлі, наявного обладнання, фізичних і хімічних властивостей наявних речовин, а також максимально-можливої кількості присутніх осіб повинні бути в наявності засоби гасіння пожежі і, за необхідності, засоби виявлення вогню і аварійної сигналізації.

5.2 Неавтоматичне обладнання для гасіння вогню повинно перебувати в легкодоступному місці і бути зручним для використання.

Воно повинно мати позначення відповідно до національних положень, гармонізованих з Директивою 92/58/ЄЕС.

Ці позначення повинні бути стійкими і нанесеними у належних місцях.

⁽¹⁾ ОВ L 229, 7.9.1977, С. 12.

▼В

6. Вентиляція у закритих робочих приміщеннях

- 6.1 У закритих робочих приміщеннях повинно бути достатньо придатного для дихання повітря з урахуванням характеру робочого процесу і фізичних потреб організму працівників.

Якщо застосовуються вентиляційні пристрої, вони повинні бути готовими до роботи в будь-який момент.

Будь-які порушення повинні відображатись попереджувальними пристроями, якщо це необхідно з огляду на здоров'я працівників.

- 6.2 Якщо застосовуються установки для кондиціювання повітря, або механічні вентиляційні установки, слід переконатись, що вони не створюють протягів, шкідливих для працівників.

Відкладення і забруднення, які можуть призвести до безпосередньої загрози для здоров'я працівників через повітря у приміщенні, повинні негайно видалятися.

7. Температура у приміщеннях

- 7.1 Протягом робочого часу у ►C1 приміщеннях, де розташовані робочі зони, ◄ повинна бути температура, сприятлива для потреб людського організму з урахуванням застосовуваних методів роботи, фізичних потреб працівників.

- 7.2 У приміщеннях для відпочинку, для чергового персоналу, їдальнях, санітарних приміщеннях і приміщеннях для надання медичної допомоги температура повинна відповідати призначенню цих приміщень.

- 7.3 Вікна, дахові ліхтарі і скляні перегородки відповідно до характеру роботи і робочих зон дозволяти захист робочих зон від надмірного сонячного світла.

8. Природне і штучне освітлення приміщень

- 8.1 Робочі зони повинні, наскільки це можливо, отримувати достатньо денного світла і бути обладнані пристроями штучного освітлення, яке повинно бути достатнім для безпеки і охорони здоров'я працівників.

- 8.2 Освітлення ►C1 приміщень, де розташовані робочі зони, ◄ і переходів повинно бути обладнані таким чином, щоб спосіб освітлення не створював загрози нещасного випадку.

- 8.3 Робочі зони, в яких працівникам у випадку відключення штучного освітлення у особливій мірі загрожує небезпека, повинні бути обладнані достатнім аварійним освітленням.

9. Підлоги, стінки, стелі і дахи приміщень

- 9.1 Підлоги ►C1 приміщень ◄ не повинні мати нерівностей, отворів або небезпечних ухилів, вони повинні бути міцними, нерухомими і неслизькими.

Місця розташування робочих місць у робочій зоні ►C1 повинні мати достатню теплоізоляцію ◄ з урахуванням типу підприємства і характеру фізичної діяльності працівників.

- 9.2 Поверхня підлоги, стелі і стін повинна забезпечувати можливість її чистити і обновляти відповідно до гігієнічних вимог.

- 9.3 Прозорі або світлопроникні стіни, зокрема, скляні перегородки, у приміщеннях або в зоні, де розміщені ►C1 робочі місця ◄ і проходи, повинні мати добре видні позначення, виготовляться з безпечного матеріалу або бути відгородженими від робочих місць і проходів таким чином, щоб уникнути контакту працівників з стінками і при пошкодженні їх не могли бути травмовані осколками.

- 9.4 Доступ на покрівлі з матеріалів, які не мають достатньої міцності, допускається лише при наявності обладнання, яке робить можливим безпечне проведення робіт.

10. Вікна та верхнє освітлення

- 10.1 Для працівників повинно бути передбачена можливість у безпечний спосіб відкривати, закривати, регулювати і закріплювати вікна, верхнє освітлення та вентилятори. Вони повинні мати таку конструкцію, щоб у відкритому стані не являли небезпеку для працівників.

- 10.2 Вікна та верхнє освітлення повинні конструюватись у комплексі з обладнанням, або мати пристрої, які забезпечували б можливість їх очищувати без небезпеки для працівників, що проводять чищення, а також для працівників, що перебувають у приміщенні, або навколо неї.

▼В**11. Двері і ворота**

11.1 Розташування, кількість, матеріали, що використовуються при виготовленні, і розміри дверей та воріт визначаються характером використання приміщень або робочих зон.

11.2 Прозорі двері повинні мати позначення на рівні людських очей.

11.3 Двері та ворота, що обертаються, повинні бути прозорими або мати прозорі вікна.

11.4 Якщо прозорі або світлопропускні частини дверей чи воріт виготовлені з матеріалу, що не має належної міцності, і є небезпека травмування працівників осколками цих частин, слід захистити ці частини від контакту з людьми.

11.5 Розсувні двері повинні мати захист від обривання або ненавмисного відкривання.

11.6 Двері або ворота, що відкриваються догори, повинні мати захист від ненавмисного опускання.

11.7 Двері, розташовані на шляху евакуації, повинні мати належні позначення.

Повинна бути забезпечена можливість відкрити їх зсередини в будь-який момент без спеціальних допоміжних засобів.

При наявності працівників у робочих зонах двері не повинні замикатись.

11.8 У безпосередній близькості до воріт, які призначені, головним чином, для проїзду транспортних засобів, повинні бути обладнані, постійно доступні і ясно позначені двері для пішоходів за винятком випадків, коли прохід є небезпечним для пішоходів.

11.9 Двері і ворота, що мають привід, повинні рухатись так, щоб не створювати загрози для працівників.

Вони повинні бути обладнані добре видимими і легко доступними аварійними вимикачами, повинна бути забезпечена можливість відкрити їх вручну, якщо вони не відкриваються автоматично при відключенні енергії.

12. Шляхи пересування; небезпечні зони

12.1 Шляхи пересування, включаючи сходи, стаціонарні переходи зі сходами, рамки для навантажувальних робіт, повинні бути так розташовані і мати такі розміри, щоб відповідно до свого призначення прохід або проїзд по них був легким і безпечним і при цьому не створювалась загроза для працівників, що працюють поблизу.

12.2 Розміри транспортних шляхів, призначених для пересування осіб та/або вантажів, повинні визначатись чисельністю можливих користувачів і характером виробництва.

Якщо застосовуються транспортні засоби, пішоходам повинна бути забезпечена можливість пересуватись на безпечній відстані.

12.3 Шляхи, призначені для руху транспортних засобів, повинні бути обладнані дверима, воротами, пішохідними доріжками і сходовими переходами на достатній відстані.

12.4 Якщо характер роботи і обладнання приміщень обумовлюють необхідність захисту працівників, обмеження шляхів пересування повинні бути позначені.

12.5 Якщо в робочих зонах є обумовлені характером роботи небезпечні місця, в яких існує небезпека падіння працівників або падіння предметів на них, ці місця повинні, наскільки це можливо, обладнані пристосуваннями для запобігання доступові сторонніх працівників до цих місць.

Для захисту працівників, які за характером своєї роботи змушені перебувати у небезпечних місцях робочої зони, повинні бути вжиті відповідні запобіжні заходи.

Небезпечні місця повинні мати добре видимі позначення.

13. Особливі вимоги до ескалаторів і рухомих доріжок (тротуарів)

Ескалатори і рухомі доріжки повинні функціонувати безпечно.

Вони повинні бути обладнані необхідними захисними пристосуваннями.

Вони повинні бути обладнані добре видимими і легко доступними засобами аварійної зупинки.

▼B

14. Рампи для навантажувальних робіт

14.1 Рампи для навантажувальних робіт повинні відповідати розмірам вантажів, що транспортуються.

14.2 Рампи для навантажувальних робіт повинні мати не менше одного виходу.

Якщо це дозволяють умови виробництва, рампи, довжина яких перевищує певне значення, повинні мати виходи на кожному з кінців.

14.3 Наскільки це можливо, працівники повинні бути захищені від падіння з рамп.

15. Розміри приміщень, обсяг повітря в них, простір для руху на робочому місці

15.1 Робочі приміщення повинні мати достатню площу і висоту, а також достатній обсяг повітря для того, щоб працівники могли виконувати свою роботу без шкоди для їх безпеки, здоров'я і самопочуття.

15.2 Розміри вільної площі на робочому місці повинні бути такими, щоб працівники мали свободу рухів під час своєї роботи.

Якщо ця вимога через обставини, ►C1 пов'язані з робочим місцем, ◄ не може бути виконана, працівникові повинна бути надана поблизу робочого місця площа, достатня для вільних рухів.

16. Приміщення для відпочинку

16.1 Працівникам повинно бути надане легко доступне приміщення для відпочинку, якщо це необхідно для їх безпеки і здоров'я, особливо, якщо цього вимагають характер виконуваної роботи і надмірна (наднормативна) чисельність осіб, зайнятих у виробництві.

Це положення не стосується працівників, що працюють у конторах, бюро або приміщеннях з подібними до них умовами, і мають рівноцінні умови для відпочинку під час перерв.

16.2 Приміщення для відпочинку повинні мати достатні розміри і бути устаткованими відповідно до чисельності працівників столами і місцями для сидіння з спинками.

16.3 В приміщеннях для відпочинку повинні бути вжиті заходи для захисту тих, що не палить, від впливу тютюнового диму.

16.4 Якщо процесу роботи властиві регулярні і часті перерви, під час яких зберігається готовність до роботи, і приміщення для відпочинку відсутнє, працівникам повинні бути надані у розпорядження інші приміщення, в яких працівники могли б перебувати під час готовності до роботи, якщо необхідно для їх безпеки і здоров'я.

В цих приміщеннях слід передбачити належні заходи для захисту тих, хто не палить, від впливу тютюнового диму.

17. Вагітні жінки і матері-годувальниці

Вагітним жінкам і матерям-годувальницям повинна бути надана можливість відпочинку у лежачому положенні в належних умовах.

18. Санітарні приміщення

18.1 Приміщення для переодягання, шафи для одягу

18.1.1 Працівникам повинні бути надані у розпорядження приміщення для переодягання, якщо вони для виконання своєї роботи повинні стягати спецодяг і, згідно з гігієнічними умовами, або вимогами пристойності не можуть переодягатись в іншому приміщенні.

Приміщення для переодягання повинні бути легкодоступними, мати достатні розміри і обладнаними сидіннями.

18.1.2 Приміщення для переодягання повинні бути обладнані пристосуваннями, що замкаються для зберігання одягу кожного окремого працівника під час його роботи.

Шафи для спецодягу повинні бути відокремлені від шаф для особистого одягу, якщо цього вимагають обставини (наприклад, наявність шкідливих речовин, вологості, бруду).

18.1.3 Для чоловіків і жінок повинні бути передбачені окремі приміщення для переодягання, або роздільне використання цих приміщень.

18.1.4 Якщо немає необхідності у приміщеннях для переодягання, про які йшлося у пункті 18.1.1, кожному працівникові повинно бути надане окреме місце в гардеробі.

▼В**18.2 Душові та кімнати для вмивання**

18.2.1 Працівникам повинно бути надано у розпорядження достатня кількість душів, якщо це необхідно, виходячи з характеру їх роботи або гігієнічних вимог.

Для чоловіків і жінок необхідно передбачити окремі душові приміщення, або роздільне користування ними.

18.2.2 Душові приміщення повинні мати достатні розміри, щоб кожен працівник міг без утруднень помитись відповідно до вимог гігієни.

Душі повинні мати холодну і теплу воду.

18.2.3 Якщо немає необхідності в душах, про які йдеться в першому абзаці пункту 18.2.1, повинна бути обладнана достатня кількість належних пристосувань для вмивання проточною водою (за необхідності – теплою) поблизу від робочих місць і приміщень для переодягання.

Для чоловіків і жінок повинні бути обладнані окремі кімнати для вмивання, або організовано їх роздільне використання, якщо це необхідно з міркувань пристойності.

18.2.4 Якщо душові, кімнати для вмивання і кімнати для переодягання розміщені окремо одна від одної, між ними повинно бути зручне сполучення.

18.3 Туалети, місця для миття рук

Працівникам повинні бути надані у розпорядження поблизу від робочих місць, кімнат для відпочинку, кімнат для переодягання, душових або кімнат для вмивання спеціальні приміщення з достатньою кількістю туалетів і пристосувань для миття рук.

Для чоловіків і жінок повинні бути влаштовані окремі туалети, або роздільне користування ними.

19. Приміщення для надання першої допомоги

19.1 Якщо цього вимагають розміри виробничої території, характер діяльності та частота нещасних випадків, необхідно передбачити одне або кілька приміщень для надання першої допомоги.

19.2 Приміщення для надання першої допомоги повинні бути устатковані необхідним для цього обладнанням і матеріалами і легко доступними для людей з носилками.

Вони повинні мати позначення згідно з вимогами національних правових приписів, гармонізованих з Директивою 92/58/ЄЕС.

19.3 Крім того, засоби, необхідні для надання першої допомоги, повинні бути в наявності у всіх тих місцях, де цього вимагають умови праці.

Місця, де знаходяться ці засоби, повинні бути легкодоступними і позначеними належним чином.

20. Працівники, що мають фізичні вади

Облаштування всіх робочих зон, повинно проводитись за необхідності, з урахуванням того, щоб в них могли працювати люди з фізичними вадами.

Це особливо стосується дверей, переходів, сходів, душів, вмивальників, туалетів, якими користуються люди з фізичними вадами, а також робочих місць, безпосередньо на яких вони працюють.

21. Робочі зони на відкритому повітрі (спеціальні положення)

21.1 Робочі місця, переходи та інші місця або обладнання на відкритому повітрі, які використовуються працівниками під час роботи, або до яких вони повинні мати доступ, повинні бути так устатковані, щоб вхід і в'їзд до них був безпечним.

Пункти 12, 13 і 14 є чинними також і для головних шляхів пересування на відкритій території підприємства (шляхи сполучення між робочими місцями), а також для шляхів пересування, якими користуються при регулярному технічному обслуговуванні обладнання і нагляді за ним, а також рамп для навантажувальних робіт.

Положення пункту 12 відповідно чинні для робочих зон на відкритому повітрі.

21.2 Робочі зони на відкритому повітрі повинні мати штучне освітлення в той час, коли світла недостатньо.

21.3 Якщо працівники працюють на робочих місцях, розташованих на відкритому повітрі, робочі місця, по можливості, повинні бути устатковані так, щоб працівники

(а) були захищені від погодних впливів, а якщо треба, від падіння предметів на них;

▼В

- (b) не піддавались впливу шуму, рівень якого перевищує допустимий з точки зору здоров'я поріг, а також впливу інших шкідливих ►C1 зовнішніх ◄ факторів (наприклад, газів, випарів, пилу);
- (c) у випадку небезпеки могли швидко покинути своє робоче місце, або швидко одержати допомогу;
- (d) не могли посковзнутися або впасти.

ДОДАТОК II

МІНІМАЛЬНІ ПРИПИСИ ЩОДО БЕЗПЕКИ І ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ РОБОЧИХ ЗОН, ЩО ВЖЕ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ, ВІДПОВІДНО ДО

СТАТТІ 4

1. Попереднє зауваження

Вимоги цього випадку чинні в усіх випадках, коли особливості робочих зон, характер діяльності, обставини, або наявність небезпеки цього вимагають.

2. Стійкість і міцність

Будівлі та споруди, призначені для розміщення робочих зон, повинні мати конструкцію і міцність, які відповідали б характеру їх використання.

3. Електричне обладнання

Електричне обладнання не повинно бути джерелом небезпеки пожежі або вибуху; люди повинні бути належним чином захищені від небезпеки нещасного випадку через прямий або непрямий контакт з цим обладнанням.

При застосуванні електрообладнання і захисних пристосувань слід враховувати напругу, вплив зовнішніх факторів, а також фахову кваліфікацію осіб, що мають доступ до деталей обладнання.

4. Аварійні виходи і шляхи евакуації

4.1 Шляхи евакуації і аварійні виходи повинні бути вільними від сторонніх предметів і вести до відкритого простору або безпечної зони, по можливості, найкоротшим шляхом.

4.2 Всім працівникам повинна бути забезпечена можливість у випадку небезпеки швидко і при максимальній безпеці залишити свої робочі місця.

4.3 Повинна бути забезпечена необхідна кількість шляхів евакуації і аварійних виходів.

4.4 Двері аварійних виходів повинні відкриватись назовні.

Двері аварійних виходів повинні закриватись так, щоб будь-яка особа у випадку аварії могла відкрити їх легко і без застосування допоміжних засобів.

Розсувні двері і двері, що обертаються, не дозволяється використовувати в якості аварійних.

4.5 Шляхи евакуації і аварійні виходи повинні мати позначення відповідно до національних положень, гармонізованих з Директивою 92/58/ЄЕС.

Ці позначення повинні бути зроблені на належних місцях і бути стійкими.

4.6 Аварійні виходи не можна замикати на ключ.

Шляхи евакуації і аварійні виходи, а також проходи і двері, що ведуть до них, не повинні бути зайняті сторонніми предметами, так щоб була можливість без перешкод скористуватись ними у будь-який момент.

4.7 Шляхи евакуації і аварійні виходи, в яких потрібно освітлення, у випадку відключення основного освітлення, мати достатнє аварійне освітлення.

5. Виявлення вогню і боротьба з пожежами

5.1 В робочих зонах відповідно до розмірів і призначення приміщень, наявного обладнання, фізичних і хімічних властивостей наявних матеріалів, максимально можливої чисельності людей повинні бути передбачені засоби для гасіння пожеж і, за необхідності, засоби для виявлення вогню і сигналізації про тривогу.

5.2 Неавтоматичні засоби для гасіння вогню повинні бути легко доступними і зручними для використання.

Вони повинні мати маркування відповідно до національних положень, гармонізованих з Директивою 92/58/ЄЕС.

Це маркування повинно бути стійким і наноситись на відповідних місцях.

▼В**6. Вентиляція закритих робочих приміщень**

У закритих робочих приміщеннях повинно бути достатньо сприятливого для здоров'я повітря, з урахуванням характеру робочого процесу і фізичних потреб організму працівника.

Якщо застосовуються вентиляційні пристрої, вони повинні бути готові до функціонування в будь-який момент.

Будь-яке порушення повинно відображатись попереджувальним обладнанням, якщо це необхідно з огляду на здоров'я працівників.

7. Температура в приміщеннях

7.1 В робочих приміщеннях в робочий час повинна підтримуватись сприятлива для людського організму температура з урахуванням застосовуваних методів роботи і фізичних потреб працівників.

7.2 Температура в приміщеннях для відпочинку під час перерв, для перебування під час готовності до роботи, санітарних приміщеннях, їдальнях і приміщеннях для надання першої допомоги повинна відповідати специфічному призначенню цих працівників.

8. Природне і штучне освітлення приміщень

8.1 Робочі зони повинні одержувати максимум денного світла, наскільки це можливо, і бути устатковані обладнанням для штучного освітлення відповідно до вимог безпеки і охорони здоров'я працівників.

8.2 Робочі зони, в яких у випадку відключення штучного освітлення в особливій мірі виникає небезпека для працівників, повинні бути обладнані достатнім аварійним освітленням.

9. Двері і ворота

9.1 Прозорі двері повинні мати позначення на висоті людських очей.

9.2 Двері і ворота, що обертаються, повинні бути прозорими або мати прозорі віконця.

10. Небезпечні зони

Якщо характер виконуваної роботи обумовлює наявність у робочих зонах небезпечних зон, у яких існує небезпека падіння працівників, або падіння на них предметів, ці зони повинні, по можливості, устатковані пристроями, які запобігали б доступу в ці зони сторонніх працівників.

Для захисту працівників, що за характером своєї роботи повинні входити в небезпечні зони, повинні бути вжиті відповідні заходи.

Небезпечні зони повинні бути позначені добре видимими позначеннями.

11. Приміщення і зони для відпочинку

11.1 Для відпочинку працівників повинно бути надане легко доступне приміщення або відповідна зона, особливо тоді, коли цього вимагає характер роботи, або коли кількість працівників підприємства перевищує певну верхню межу.

Ці положення не стосуються працівників, що працюють у конторах (бюро) або подібних до них приміщеннях, де їм надаються рівноцінні умови для відпочинку під час перерв.

11.2 Приміщення і зони для відпочинку повинні бути устатковані столами і сидячими місцями з спинками.

11.3 В приміщеннях і зонах для відпочинку повинні бути вжиті належні заходи для захисту тих, хто не палить, від тютюнового диму.

12. Вагітні жінки і матері-годувальниці

Вагітним жінкам і матерям-годувальницям повинна бути надана можливість відпочинку у лежачому положенні в належних умовах.

13. Санітарні приміщення

13.1 Приміщення для переодягнення, шафи для одягу

13.1.1 Працівникам повинні бути надані у розпорядження належні приміщення для переодягнення, якщо відповідно до характеру роботи їм необхідний спецодяг, і якщо згідно з гігієнічними вимогами і з міркувань пристойності вони не можуть переодягатись у іншому приміщенні.

Приміщення для переодягання повинні бути легкодоступними і мати достатні розміри.

▼В

- 13.1.2 Ці приміщення для переодягання повинні бути устатковані пристосуваннями, що замикаються, в яких кожен працівник міг би зберігати свій одяг під час роботи.

Шафи для спецодягу і шафи для особистого одягу повинні бути роздільними, якщо цього вимагають обставини (наявність небезпечних речовин, вологі, бруду).

- 13.1.3 Для чоловіків і жінок повинні бути передбачені окремі приміщення для переодягання, або роздільне користування цими приміщеннями.

13.2 Душі, туалети, рукомийники

- 13.2.1 Робочі місця повинні бути так обладнані, щоб поблизу нього працівники мали у розпорядженні:

- душі, якщо цього вимагає характер їх роботи;
- спеціальні приміщення, устатковані туалетами і рукомийниками.

- 13.2.2 Душі і умивальники повинні мати проточну (за необхідності, теплу) воду.

- 13.2.3 Для чоловіків і жінок повинні бути передбачені роздільні туалети, або роздільне користування ними.

14. Засоби для надання першої допомоги

Робочі місця повинні бути устатковані засобами для надання першої допомоги.

Ці засоби повинні мати відповідне маркування і бути легкодоступними.

15. Працівники, що мають фізичні вади

Робочі зони, за необхідності, повинні бути обладнані з урахуванням можливості роботи в них працівників, що мають фізичні вади .

Це особливо стосується дверей, переходів, сходів, душів, умивальників і туалетів, якими будуть користуватись працівники з фізичними вадами, а також робочих місць, на яких вони безпосередньо будуть працювати.

16. Рух пішоходів і транспортних засобів

Робочі місця в закритих приміщеннях і на відкритому повітрі повинні бути обладнані так, щоб підхід і під'їзд до них був безпечним.

17. Робочі місця на відкритому повітрі (спеціальні положення)

Якщо працівники працюють на робочих місцях, розташованих на відкритому повітрі, робочі місця повинні бути, за можливістю, так обладнані, щоб працівники:

- (a) були захищені від погодних впливів, а, за необхідності, від падаючих предметів;
- (b) були захищені від шуму, рівень якого перевищує допустимий для здоров'я поріг, а також шкідливих ►C1 зовнішніх ◄ впливів (наприклад, газів, випарів, пилу);
- (c) мати можливість у випадку небезпеки швидко залишити свої робочі місця, або одержати невідкладну допомогу.
- (d) не могли посковзнутися або впасти.

Витяг з Угоди про Асоціацію Україна-ЄС

Глава 21

Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей

Стаття 419

Беручи до уваги Главу 13 («Торгівля і сталий розвиток») Розділу IV («Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею») цієї Угоди, Сторони посилюють діалог та співробітництво щодо забезпечення гідної праці, політики зайнятості, безпечних та здорових умов праці, соціального діалогу, соціального захисту, соціального залучення, гендерної рівності та недискримінації.

Стаття 420

Співробітництво у сферах, визначених у статті 419 цієї Угоди, передбачає досягнення таких цілей:

- a) покращення якості людського життя;
- b) протистояння спільним викликам, зокрема глобалізації та демографічним змінам;
- c) збільшення кількості та покращення якості робочих місць з гідними умовами праці;
- d) сприяння розвитку соціальної та юридичної справедливості у контексті реформування ринку праці;
- e) сприяння створенню на ринку праці таких умов, які б поєднували гнучкість та захищеність;
- f) сприяння впровадженню активних заходів на ринку праці та підвищення ефективності служб зайнятості з метою задоволення потреб на ринку праці;
- g) стимулювання розвитку ринків праці, що сприяють залученню малозабезпечених осіб;
- h) зменшення обсягів неформальної економіки шляхом трансформації нелегальної зайнятості;
- i) покращення рівня забезпечення охорони здоров'я та безпечних умов праці, зокрема шляхом проведення навчання і тренінгів з питань охорони здоров'я та безпеки праці, сприяння реалізації превентивних заходів, попередження ризиків великих аварій та управління токсичними хімічними речовинами, а також обмін доброю практикою та результатами досліджень в цій сфері;
- j) посилення рівня соціального захисту та модернізації систем соціального захисту, зокрема щодо якості, доступності та фінансової стабільності;
- k) скорочення бідності та посилення соціальної єдності;
- l) забезпечення гендерної рівності та рівних можливостей для чоловіків та жінок у сфері зайнятості, освіти та навчання, економічної та суспільної діяльності, а також у процесі прийняття рішень;

- m) подолання дискримінації в усіх її формах та проявах;
- n) посилення можливостей соціальних партнерів та сприяння соціальному діалогу.

Стаття 421

Сторони сприяють залученню всіх заінтересованих сторін, зокрема соціальних партнерів та організацій громадянського суспільства, у контексті впровадження реформ в Україні та співробітництва між Сторонами згідно із цією Угодою.

Стаття 422

Сторони сприяють встановленню корпоративної соціальної відповідальності та звітності, а також заохочують ведення соціально відповідальної господарської діяльності, яка пропагується Глобальним договором ООН 2000 року, Тристоронньою декларацією МОП щодо засад, котрі стосуються багатонаціональних корпорацій та соціальної політики 1977 року, зі змінами і доповненнями, внесеними у 2006 році, та Керівними принципами ОЕСР для багатонаціональних підприємств 1976 року, зі змінами і доповненнями, внесеними у 2000 році.

Стаття 423

Сторони докладають зусиль для посилення співробітництва у сфері зайнятості та соціальної політики в рамках усіх відповідних регіональних, багатосторонніх та міжнародних форумів і організацій.

Стаття 424

Україна забезпечує поступове наближення до права, стандартів та практики ЄС у сфері зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей, як зазначено у Додатку XL до цієї Угоди.

Стаття 425

Постійний діалог відбуватиметься з питань, охоплених Главою 21 Розділу V («Економічне та галузеве співробітництво») цієї Угоди.

ДОДАТОК XL

ДО ГЛАВИ 21 «СПІВРОБІТНИЦТВО У ГАЛУЗІ ЗАЙНЯТОСТІ, СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА РІВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ»

РОЗДІЛУ V «ЕКОНОМІЧНЕ І ГАЛУЗЕВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО»

Україна зобов'язується поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС у наступні встановлені терміни:

Трудове законодавство

Директива Ради № 91/533/ЄЕС від 14.10.1991 про обов'язок роботодавця інформувати працівників про умови, що застосовуються до контракту чи трудової угоди;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 4 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради 1999/70/ЄС від 28.06.1999 про рамкову угоду про роботу на визначений термін, укладеної ЄКПС [Європейська конфедерація профспілок], СКПРЕ [Спілка конфедерацій підприємців і роботодавців Європи] та ЄЦРП [Європейський центр роботодавців і підприємств];

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 4 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 97/81/ЄС від 15.12.1997 про рамкову угоду про неповну зайнятість, укладеної СКПРЕ [Спілка конфедерацій підприємців і роботодавців Європи], ЄЦРП [Європейський центр роботодавців і підприємств] та ЄКПС [Європейська конфедерація профспілок] – Додаток: Рамкова угода про неповну зайнятість;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 91/383/ЄЕС від 25.06.1991 про доповнення заходів із заохочення покращення безпеки та здоров'я на роботі працівників з фіксованим терміном працевлаштування або тимчасовим працевлаштуванням;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 98/59/ЄС від 20.07.1998 про наближення законодавств держав-членів щодо колективного звільнення;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 4 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 2001/23/ЄС від 12.03.2001 про наближення законодавств держав-членів, що стосуються охорони прав працівників у випадку передачі підприємств, бізнесових структур або частин підприємств або бізнесових структур;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2002/14/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11.03.2002 про встановлення загальної структури інформування та консультації працівників Європейського Співтовариства – Спільна декларація Європейського парламенту, Ради та Комісії про представництво працівників.

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Антидискримінація та гендерна рівність

Директива Ради № 2000/43/ЄС від 29.06.2000 про реалізацію принципу рівного ставлення незалежно від расового чи етнічного походження;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 4 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 2000/78/ЄС від 27.11.2000, що встановлює загальну систему рівного ставлення у сфері зайнятості та професійної діяльності;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 4 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 2004/113/ЄС від 13.12.2004 про реалізацію принципів рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях доступу та постачання товарів та послуг;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

- Директива Ради № 96/34/ЄС від 3.06.1996 про рамкову угоду щодо батьківської відпустки, укладену СКПРЕ [Спілка конфедерації підприємців і роботодавців Європи], ЄЦРП [Європейський центр роботодавців і підприємств] та ЄКПС [Європейська конфедерація профспілок];

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 92/85/ЄЕС від 19.10.1992 про встановлення заходів із заохочення поліпшення безпеки та гігієни праці вагітних працівниць, працівниць, які нещодавно народили, чи годувальниць (десята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 79/7/ЄЕС від 19.12.1978 про поступове запровадження принципу рівного ставлення до чоловіків та жінок у сфері соціального забезпечення;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Здоров'я і безпека праці

Директива № 89/391/ЄЕС від 12.06.1989 про встановлення заходів із заохочення поліпшення охорони здоров'я та безпеки праці працівників;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 89/654/ЄЕС від 30.11.1989 року про мінімальні вимоги стосовно безпеки і охорони здоров'я на робочому місці (перша окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою. Робочі місця, які використовуються до остаточного набрання чинності цією Директивою, повинні задовольняти мінімальні вимоги охорони здоров'я та безпеки, передбачені Додатком II, принаймні протягом 6 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 89/655/ЄЕС від 30.11.1989 року про мінімальні вимоги щодо безпеки і захисту здоров'я при застосуванні працівниками знарядь праці під час роботи (друга окрема директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою. Знаряддя праці, які надані для використання працівникам на підприємствах та/або установах на дату остаточного набрання чинності цією Директивою повинні задовольняти мінімальні вимоги охорони здоров'я та безпеки, передбачені Додатком II, не пізніше ніж через 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2001/45/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27.06.2001, що вносить зміни та доповнення до Директиви Ради № 89/655/ЄЕС про мінімальні вимоги щодо безпеки і захисту здоров'я при застосуванні працівниками знарядь праці під час роботи (друга окрема директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 92/91/ЄЕС від 3 листопада 1992 року про мінімальні вимоги для поліпшення безпеки та охорони здоров'я працівників у видобувних галузях, що використовують буріння (одинадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 2 років з дати набрання чинності цією Угодою. Робочі місця, які використовуються до дати остаточного впровадження цієї Директиви, повинні задовольняти мінімальні вимоги безпеки та охорони здоров'я, викладені в Додатку в максимально короткі терміни принаймні протягом 5 років з цієї дати.

Директива Ради № 92/104/ЄЕС від 3 грудня 1992 року про мінімальні вимоги щодо поліпшення безпеки і захисту здоров'я працівників видобувних підприємств з підземним і відкритим способами видобування (дванадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 2 років з дати набрання чинності цією Угодою. Робочі місця, які використовуються до дати остаточного впровадження цієї Директиви повинні задовольняти мінімальні вимоги безпеки та охорони здоров'я, викладені в Додатку в максимально короткі терміни принаймні протягом 9 років з цієї дати.

Директива Ради № 89/656/ЄЕС від 30.11.1989 про мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці (третя окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 92/57/ЄЕС від 24.06.1992 про виконання мінімальних вимог щодо безпеки і захисту здоров'я на тимчасових або таких, що змінюють своє місце, будівельних майданчиках (восьма окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 83/477/ЄЕС від 19.09.1983 про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі (друга окрема Директива на основі статті 8 Директиви № 80/1107/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

- Директива Ради № 91/382/ЄЕС від 25.06.1991, що вносить зміни та доповнення до Директиви № 83/477/ЄЕС про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі (друга окрема Директива на основі статті 8 Директиви № 80/1107/ЄЕС)

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2003/18/ЄС, Європейського Парламенту та Ради від 27.03.2003, що вносить зміни та доповнення до Директиви Ради № 83/477/ЄЕС про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2004/37/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29.04.2004 про захист працівників від ризиків, пов'язаних зі впливом канцерогенів або мутагенів на роботі (шоста окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС – кодифікація Директиви № 90/394/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2000/54/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18.09.2000 про захист працівників від ризиків, пов'язаних зі впливом біологічних речовин на роботі (сьома окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС) – кодифікація Директиви № 90/679/ЄЕС;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 90/270/ЄЕС від 29.05.1990 про мінімальні вимоги безпеки та здоров'я при роботі з екранними пристроями (п'ята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 92/58/ЄЕС від 24.06.1992 про мінімальні вимоги до забезпечення позначень безпеки та/або гігієни на роботі (дев'ята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 7 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 98/24/ЄС від 7.04.1998 про захист здоров'я і безпеку працівників від ризиків, пов'язаних з хімічними речовинами на роботі (чотирнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 1999/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16.12.1999 про мінімальні вимоги щодо поліпшення безпеки і захисту здоров'я працівників, що піддаються потенційній небезпеці у вибухонебезпечних середовищах (п'ятнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2002/44/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.06.2002 про мінімальні вимоги здоров'я і безпеки працівників, що піддаються впливу небезпечних фізичних факторів (вібрація) (шістнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2003/10/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 6.02.2003 про мінімальні вимоги щодо здоров'я і безпеки працівників, що піддаються небезпеці впливу фізичних

факторів (шум) (сімнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2004/40/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29.04.2004 про мінімальні вимоги щодо охорони здоров'я і безпеки працівників, що піддаються небезпеці впливу фізичних факторів (електромагнітні поля) (вісімнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива № 2006/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 5.04.2006 про мінімальні вимоги до охорони здоров'я і безпеки працівників, що піддаються небезпеці впливу фізичних факторів (штучне оптичне опромінювання) (дев'ятнадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 93/103/ЄС від 23.11.1993 про мінімальні вимоги безпеки і здоров'я під час робіт на борту риболовних суден (тринадцята окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 92/29/ЄЕС від 31.03.1992 про мінімальні вимоги безпеки і здоров'я для поліпшеного медичного обслуговування на борту суден;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Ради № 90/269/ЄЕС від 29.05.1990 про мінімальні вимоги здоров'я і безпеки до ручної обробки вантажів, коли існує ризик, зокрема, травми хребта працівників (четверта окрема Директива у значенні статті 16(1) Директиви № 89/391/ЄЕС);

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Комісії № 91/322/ЄЕС від 29.05.1991 про встановлення індикативного обмеження гранично допустимих концентрацій шляхом виконання Директиви Ради № 80/1107/ЄЕС про захист робітників від ризику впливу хімічних, фізичних та біологічних речовин на роботі;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Комісії № 2000/39/ЄС, що засновує перший перелік гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин у рамках впровадження Директиви Ради № 98/24/ЄС щодо захисту здоров'я і безпеки працівників від ризиків, пов'язаних з хімічними речовинами на роботі;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Директива Комісії № 2006/15/ЄС, що засновує другий перелік гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин у рамках впровадження Директиви Ради № 98/24/ЄС, та вносить зміни і доповнення до Директив № 91/322/ЄЕС і № 2000/39/ЄС;

Графік: Положення Директиви мають бути впроваджені протягом 10 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Після набрання чинності Угодою про асоціацію, Рада асоціації визначить графік імплементації Україною наступних директив:

- Директиви № 2003/88/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4.11.2003 про деякі аспекти організації робочого часу;
- Директиви № 2006/54/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 5.07.2006 про реалізацію принципів рівних можливостей і рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях працевлаштування і зайнятості (зі змінами).

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

**Директива Ради ЄС № 89/654 /ЄЕС від 30 листопада 1989 року
щодо мінімальних вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах**

**EU Council Directive No. 89/654/EEC, of 30 November 1989, concerning the minimum safety and
health requirements for the workplace**

**Проект ЄС-МОП «Зміцнення адміністрації праці з метою покращення умов праці і подолання
незадекларованої праці»**

**EU-ILO Project «Enhancing the labour administration capacity to improve working conditions and tackle
undeclared work**

Антоніу Сантуш / António Santos
Менеджер проекту / Project manager

www.ilo.org/UkraineEUProject

Зміст:

- Чому Директива № 89/654/ЄЕС?
- Що робить Директива № 89/654/ЄЕС?
- Навіщо українське законодавство приводить у відповідність до Директиви № 89/654/ЄЕС?
- Директива Ради ЄС № 89/654/ЄЕС:
 - ✓ Предмет (ст. 1)
 - ✓ Визначення (ст. 2)
 - ✓ Обов'язки роботодавця:
 - Мінімальні вимоги до охорони праці на робочому місці, що застосовувались одразу після набуття нею чинності (ст. 3)
 - Мінімальні вимоги до охорони праці на робочому місці, що застосовувались перед набуттям нею чинності (ст. 4)
 - Мінімальні вимоги щодо охорони праці на робочому місці, що були змінені після набуття нею чинності (ст. 5)
 - Загальні вимоги (ст. 6)
 - Інформування працівників (ст. 7)
 - Консультації з працівниками та участь працівників (ст. 8)
 - ✓ Внесення змін до Додатків (ст. 9)
 - ✓ Прикінцеві положення (ст. 10)
 - ✓ Додаток II – Мінімальні вимоги до охорони праці на робочому місці, що вже застосовуються (ст.4)
 - ✓ Додаток I – Мінімальні вимоги до охорони праці на нових або реорганізованих робочих місцях (статті 3 і 5)
- Перелік переглянутих законодавчих актів у рамках проекту Таблиці відповідності
- Таблиця відповідності законодавства України положенням Директиви № 89/654/ЄЕС.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Чому Директива № 89/654/ЄЕС?

- Щоб виконати пункт 1 статті 16 Директиви Ради 89/391/ЄЕС від 12 червня 1989 року щодо запровадження заходів із покращення безпеки та охорони здоров'я працівників під час виконання ними своїх професійних обов'язків;
- Щоб запровадити **мінімальні вимоги** до облаштування робочого місця, **забезпечити кращий рівень охорони праці працівників**;
- Тому що **дотримання мінімальних вимог** як запоруки кращих стандартів охорони праці на роботі є **необхідним для гарантування безпеки та здоров'я працівників**.

www.ilo.org/Ukr

Що робить Директива № 89/654/ЄЕС ?

- Гармонізує мінімальні вимоги до охорони праці на робочих місцях в ЄС;
- Закріплює мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочих місцях (тих, що вже існують, коли вона набирає чинності; їхніх модифікацій, а також тих, що будуть використовуватися вперше після набуття нею чинності);
- **Положення Рамкової Директиви ЄС 89/391/ЄЕС з охорони праці повністю застосовні до робочих місць і не порушують більш жорстких та/або особливих положень, що містяться в цій Директиві.**

www.ilo.org/UkraineEUProject

Навіщо законодавство України приводити у відповідність до Директиви № 89/654/ЄЕС?

- Щоб **поліпшити умови праці** на робочих місцях в Україні;
- Щоб зменшити кількість, показники частоти захворюваності та ступінь тяжкості **нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань** в Україні;
- Щоб забезпечити ефективне **виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (УА)**.

Цей директивний документ повинен бути запроваджений (див. **статті 419, 420 та 422 глави 21 та Додаток XI до глави 21 УА, стор. 1981**):

- ✓ **Для нових робочих місць:** протягом **3 років** з дня набуття чинності Угоди про Асоціацію (УА);
- ✓ **Для робочих місць, що вже використовуються:** повинні бути приведені у відповідність до Додатка II Директиви 89/654 / ЄЕС протягом **6 років** після набрання чинності Угоди про асоціацію (УА).

www.ilo.org/UkraineEUProject

Предмет (ст. 1)

- Встановлює **мінімальні вимоги** до безпеки і охорони здоров'я на **робочому місці**.
- Директива **не застосовується** до:
 - ✓ Транспортних засобів, що використовуються за межами підприємств та/або установ, або на робочих місцях всередині транспортного засобу;
 - ✓ Тимчасових або пересувних робочих місць;
 - ✓ Видобувних галузей;
 - ✓ Риболовецьких суден;
 - ✓ Полів, лісів та інших земель, що є частиною сільськогосподарського або лісгосподарського підприємства, але розташовані далеко від будівель підприємства.
- Положення **Директиви 89/391/ЄЕС** у всій своїй повноті застосовуються до **робочих місць без шкоди для більш суворих та/або особливих положень**, що містяться в цій Директиві.

Директива 89/654/ЄЕС

www.ilo.org/UkraineECPProject

Визначення (ст. 2)

РОБОЧЕ МІСЦЕ

Означає місце, призначене для розміщення робочих площадок у приміщенні підприємства та/або установи, а також будь-яке інше місце в межах території підприємства та/або установи, до якого працівник має доступ під час виконання своєї роботи.

www.ilo.org/Ukraine

Директива 89/654/ЄЕС

Зобов'язання роботодавців

- Робочі місця, що використовуються вперше після набуття нею чинності (ст. 3):
 - ✓ Повинні **відповідати** мінімальним **вимогам** до безпеки та охорони здоров'я, визначеним у **Додатку I**;
- Робочі місця, що використовувались перед набуттям нею чинності (ст. 4):
 - ✓ Повинні **відповідати**, щонайпізніше через 3 роки після цієї дати, мінімальним **вимогам** до безпеки та охорони здоров'я, встановленим у **Додатку II**;
- Модифікації робочих місць після набуття нею чинності (ст. 5):
 - ✓ Забезпечити, щоб модифікації, розширення та/або реорганізації узгоджувалися з відповідним мінімальними вимогами, викладеними у **Додатку I**.

Директива 89/654/ЄЕС

www.ilo.org/Uk

Зобов'язання роботодавців

- **Загальні вимоги (ст. 6):**

- ✓ Шляхи евакуації та аварійні виходи, а також звичайні виходи завжди тримаються відкритими;
- ✓ Здійснюються технічне обслуговування робочого місця, а також обладнання та пристроїв, а будь-які несправності, які можуть вплинути на безпеку та здоров'я працівників, виправляються якомога швидше;
- ✓ Робоче місце, обладнання та прилади (особливо ті, що призначені для вентиляції робочих місць у закритому приміщенні) **регулярно очищуються** до належного рівня, що відповідає гігієнічним приписам;
- ✓ Аварійно-рятувальне обладнання та пристрої, призначені для запобігання або усунення небезпек, **регулярно підтримуються в робочому стані та перевіряються.**

Зобов'язання роботодавців

- Інформування працівників (ст. 7):

- ✓ Без шкоди для статті 10 Директиви 89/391/ЄЕС **працівники та/або їх представники повинні бути проінформовані** про всі заходи, що вживаються щодо безпеки та охорони здоров'я на робочому місці;

- Консультації з працівниками та участь працівників (ст. 8):

- ✓ **Консультації** щодо питань, охоплених Директивою 89/391/ЄЕС, включаючи Додатки до неї, а також **участь у них працівників та/або їх представників відбуваються** відповідно до статті 11 цієї Директиви.

www.ilo.org/Ukrai

Інші положення

• Зміни до Додатків (ст. 9):

✓ **Виключно технічні зміни** до Додатків **ухвалюються** відповідно до процедури, викладеної в статті 17 Директиви 89/391/ЄЕС, у випадку:

- Прийняття **Директив** щодо технічної **гармонізації** та **стандартизації** розробки, виробництва або будівництва складових робочих місць;
- **Досягнень технічного прогресу**;
- Змін у **міжнародних нормативних актах** або **специфікаціях**; або
- **змін у знаннях** стосовно робочих місць.

Директива 89/654/ЄЕС

www.ilo.org/UkraineEUProject

Інші положення

Директива 89/654/ЄЕС

• Прикінцеві положення (ст. 10):

- ✓ Держави-члени повинні:
 - ✓ Ввести в дію закони, нормативно-правові акти та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви, та негайно інформувати про це Комісію;
 - ✓ Надіслати до Комісії тексти положень національного законодавства, які вони вже ухвалили або приймають у сфері, що регулюється цією Директивою.

www.ilo.org/Uk

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

• **Стабільність та міцність:**

- ✓ Будівлі, де розміщені робочі місця, повинні мати конструкцію та міцність, що відповідають характерові їх використання;

• **Електричне обладнання:**

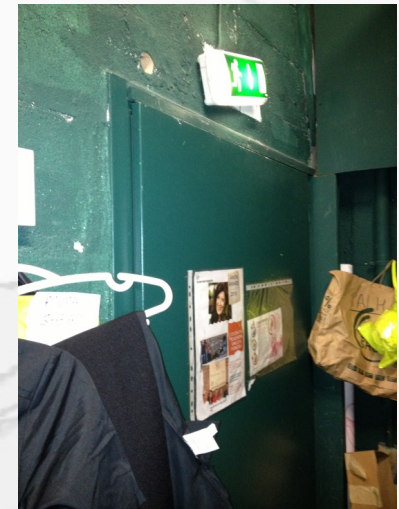
- ✓ Спроектване та виготовлене таким чином, щоб не наразити на небезпеку пожежі або вибуху;
- ✓ Особи повинні бути належним чином захищені від ризику нещасних випадків, спричинених прямим або непрямим контактом із ним.
- ✓ Електричне обладнання та пристрої захисту повинні відповідати напрузі, зовнішнім умовам і професійній кваліфікації осіб, які мають доступ до частин установки.

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

- **Шляхи евакуації та аварійні виходи:**

- ✓ Шляхи евакуації та аварійні виходи повинні залишатись незамкненими і приводити якомога коротшим шляхом до відкритого повітря або до безпечної зони;
- ✓ У разі небезпеки працівники повинні мати можливість швидко і максимально безпечно евакуювати всі робочі місця;
- ✓ Повинна бути передбачена належна кількість шляхів евакуації та аварійних виходів;
- ✓ Аварійні двері повинні відкриватися назовні, не можуть бути розсувними або такими, що обертаються, не можуть бути замкненими чи закріпленими.

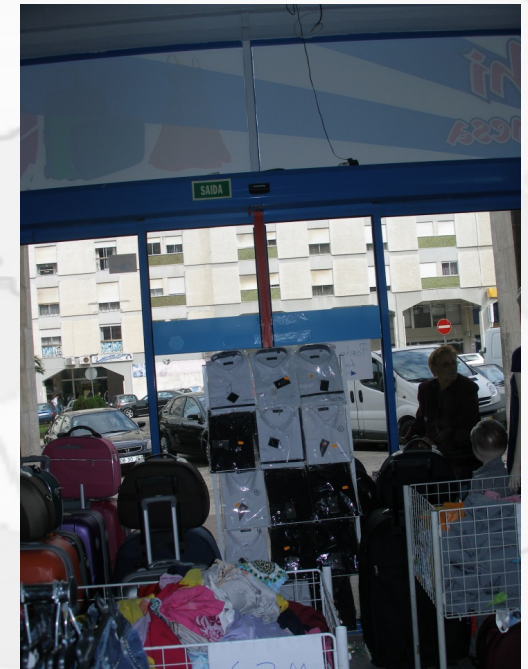

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

Директива 89/654/ЄЕС

• Аварійні шляхи та виходи:

- ✓ Спеціальні **шляхи евакуації та аварійні виходи** повинні бути **позначені знаками** (відповідно до Директиви 77/576/ЄЕС), які мають бути **розміщені у відповідних місцях і бути стійкими**;
- ✓ **Аварійні шляхи та виходи**, а також **шляхи пересування та двері**, що забезпечують доступ до них, повинні бути **вільними від сторонніх предметів**;
- ✓ **Аварійні шляхи та виходи**, які мають бути освітленими, повинні у разі несправності освітлення забезпечуватися **аварійним освітленням** достатньої інтенсивності.

www.no.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

• Виявлення пожежі та боротьба з пожежею:

- ✓ Робочі місця повинні бути обладнані відповідними засобами пожежогасіння та, у разі потреби, пожежними датчиками і системами аварійної сигналізації (залежно від розмірів та використання будівель, наявного устаткування, фізичних і хімічних властивостей наявних речовин та максимально можливої кількості присутніх осіб);
- ✓ Неавтоматичне протипожежне обладнання повинно бути легко доступним і простим у використанні, а також позначене знаками (відповідно до Директиви 77/576/ЄЕС), які повинні бути розміщені на належних місцях і бути стійкими.

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

Директива 89/654/ЄЕС

• Вентиляція у закритих робочих приміщеннях:

- ✓ На робочих місцях у закритих приміщеннях повинні бути **достатні обсяги свіжого повітря** з урахуванням застосовуваних методів роботи та фізичних потреб організму працівника;
- ✓ Якщо використовується **система примусової вентиляції**, вона повинна **утримуватися** в робочому стані;
- ✓ На **будь-які несправності** повинні **реагувати попереджувальні пристрої**, якщо це необхідно для здоров'я працівників.

www.ilo.org/UkraineEUProject

**Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці,
що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)**

• **Температура у приміщеннях:**

- ✓ **Температура** в приміщеннях, де розташовані робочі площадки, повинна **бути сприятливою для людей** з урахуванням використовуваних методів роботи та фізичних потреб працівників;
- ✓ Температура в приміщеннях для відпочинку, приміщеннях для чергового персоналу, санітарних приміщеннях, їдальнях та приміщеннях для надання першої допомоги повинна відповідати їх особливому призначенню.

Директива 89/654/ЄЕС

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

- **Природне та штучне освітлення приміщення:**

- ✓ Робочі місця повинні, наскільки це можливо, **отримувати достатнє природне освітлення** та бути **обладнані штучним освітленням**, достатнім з огляду на вимоги безпеки та охорони здоров'я працівників;
- ✓ Робочі місця, де у разі **несправності штучного освітлення** працівники особливо **наражаються на небезпеку**, повинні забезпечуватися **аварійним освітленням** належної інтенсивності.

www.ilo.org/Ukraine

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

• **Двері та ворота:**

- ✓ Прозорі двері повинні мати належні **позначки** на рівні людських очей;
- ✓ Двері та ворота, що обертаються, повинні бути прозорими або мати **прозорі вікна**.

• **Небезпечні зони:**

- ✓ Якщо на робочих місцях наявні **небезпечні зони** (наприклад, існує загроза падіння працівника або предметів), вони повинні бути обладнані **пристроями, що перешкоджають доступу сторонніх працівників до цих зон**;
- ✓ Слід вжити **заходів для захисту працівників, які мають повноваження входити до небезпечних зон**;
- ✓ Небезпечні зони повинні мати **добре видимі позначення**.

Директива 89/654/ЄЕС

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

• **Rest rooms and rest areas:**

- ✓ Якщо це необхідно для забезпечення безпеки або здоров'я працівників (наприклад, з огляду на характер виконуваної роботи або кількість присутніх працівників), вони повинні бути забезпечені легко доступним приміщенням для відпочинку або відповідною зоною для відпочинку;
- ✓ Це положення **не застосовується**, якщо працівники **працюють в управлінських приміщеннях** або робочих приміщеннях з аналогічними умовами праці, що забезпечують рівноцінний відпочинок під час перерв;
- ✓ Приміщення та зони для відпочинку мають бути **обладнані** столами та **місцями для сидіння із спинками**;
- ✓ У приміщеннях і зонах для відпочинку повинні бути *вжиті відповідні заходи для захисту тих, хто не палить, від дискомфорту, викликаного тютюновим димом.*

Директива 89/654/ЄЕС

www ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

- **Вагітні жінки та матері, які годують немовля:**

- ✓ Вагітні жінки і матері, які годують немовля, повинні мати належні умови для відпочинку у лежачому положенні;

Директива 89/654/ЄЕС

- **Санітарне обладнання – Роздягальні та шафки:**

- ✓ Якщо працівники мають носити спеціальний робочий одяг і якщо з міркувань охорони здоров'я чи пристойності вони не можуть переодягатися в іншому приміщенні, для них повинні бути передбачені приміщення для переодягання;
- ✓ Приміщення для переодягання мають бути легко доступними, достатньо великими та пристосованими для того, щоб кожен працівник міг тримати під замком свій одяг у робочі часи.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

Директива 89/654/ЄЕС

- Санітарне обладнання – Роздягальні та шафки:

- ✓ Якщо цього вимагають обставини (наприклад, наявність небезпечних речовин, вологості, бруду), **шафки для робочого одягу** повинні бути **відокремлені** від тих, що використовуються для **звичайного одягу**;
- ✓ Для чоловіків і жінок слід передбачити **окремі роздягальні** або **роздільне використання роздягалень**.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

Директива 89/654/ЄЕС

• **Санітарне обладнання - Душові, туалети та умивальники:**

- ✓ Працівники в **безпосередній близькості** повинні мати:
 - **Душові**, якщо це необхідне з огляду на характер їхньої роботи;
 - Приміщення із **належною кількістю туалетів і умивальників**;
- ✓ В душові та умивальники повинна **подаватися проточна вода (якщо потрібно, то гаряча)**;
- ✓ Слід вжити заходів для забезпечення:
 - **Окремими душовими** для чоловіків і жінок або **окремого користування** ними;
 - **Окремими туалетами** для чоловіків і жінок або **окремого користування** ними.

www.ilo.org/UkraineEUProject

**Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці,
що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)**

Директива 89/654/ЄЕС

• Працівники з обмеженими можливостями:

- ✓ Робочі місця повинні бути **організовані** таким чином, щоб у разі необхідності вони **відповідали** потребам **працівників з обмеженими можливостями**;
- ✓ Це положення застосовується, зокрема, до **дверей, проходів, сходів, душових, умивальників, туалетів**, якими користуються **особи з обмеженими можливостями**, або робочих площадок, на яких вони безпосередньо **працюють**.

www.ilo.org/UkraineEUProject

**Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці,
що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)**

Директива 89/654/ЄЕС

• Обладнання для надання першої допомоги:

- ✓ Робочі місця повинні бути **укомплектовані обладнанням для надання першої допомоги;**
- ✓ Це **обладнання** має бути **відповідним чином позначене та легкодоступне;**

• Рух пішоходів і транспортних засобів:

- ✓ Робочі місця на відкритому повітрі та у закритому приміщенні повинні бути **організовані** таким чином, щоб **пішоходи та транспортні засоби** могли **безпечно пересуватися.**

www.ilo.org/Uk

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на робочому місці, що вже запроваджені (Додаток II – ст. 4)

Директива 89/654/ЄЕС

• Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення):

- ✓ Робочі площадки на відкритому повітрі **повинні**, наскільки це можливо, **бути організовані таким чином, щоб працівники:**
 - Були захищені від несприятливих погодних умов та у разі необхідності від падіння предметів;
 - Не піддавалися шкідливому впливу рівня шумів чи шкідливим зовнішнім впливам, таким як гази, випари чи пил;
 - Могли швидко залишати свої робочі площадки у разі небезпеки або могли швидко отримати допомогу;
 - Не могли посковзнутися чи впасти.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

Окрім положень Додатка II, нові або модифіковані робочі місця також повинні відповідати більш суворим положенням Додатка I, а саме:

- **Електричне устаткування:**

- ✓ Проектування, конструктивне виконання та вибір матеріалів і пристроїв захисту повинні відповідати напрузі, зовнішнім умовам і професійній кваліфікації осіб, які мають доступ до частин установки;

- **Шляхи евакуації та аварійні виходи:**

- ✓ Кількість, розподіл та розміри шляхів евакуації та аварійних виходів залежать від характеру використання, типу обладнання та розмірів робочих місць, а також максимальної кількості осіб, які можуть там перебувати.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Вентиляція у закритих робочих приміщеннях:

- ✓ Якщо використовуються **кондиціонери** або **механічні вентиляційні** установки, вони **повинні працювати** таким чином, щоб **працівники не потрапляли** на протяги, які викликають **дискомфорт**;
- ✓ Будь-які **відкладення** чи **бруд**, котрі, забруднюючи атмосферу, можуть становити безпосередню небезпеку для здоров'я працівників, повинні **негайно видалятися**;

Директива 89/654/ЄЕС

• Температура в приміщенні:

- ✓ Вікна, засклені дахові люки та скляні перегородки повинні **давати змогу уникати надмірного впливу сонячного світла** на робочих місцях з урахуванням характеру роботи та робочого місця.

www.iio.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Природне та штучне освітлення приміщення:

- ✓ Прилади освітлення в приміщеннях, де розташовані робочі площадки, та в проходах повинні бути розміщені таким чином, щоб спосіб освітлення не наражав працівників на ризик виникнення нещасного випадку;

• Підлоги, стіни, стелі та дахи приміщень:

- ✓ Підлоги приміщень не повинні мати небезпечних нерівностей, отворів або ухилів, і мають бути фіксованими, стабільними та неслизькими;
- ✓ Робочі площадки, де розташовані робочі місця, повинні мати належну теплоізоляцію з урахуванням типу задіяних підприємств і характеру фізичної активності працівників.

Директива 89/654/ЄЕС

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

• Підлоги, стіни, стелі та дахи приміщень:

- ✓ Поверхні підлог, стін та стелі в приміщеннях повинні бути такими, щоб їх можна було чистити чи оновлювати відповідно до гігієнічних вимог;
- ✓ Прозорі або напівпрозорі стіни, зокрема скляні перегородки, в приміщеннях або в безпосередній близькості від робочих місць та шляхів пересування повинні бути **чітко позначені та виготовлені з безпечного матеріалу або відгороджені** від таких місць або шляхів пересування (щоб унеможливити контакти працівники зі стінами або їхнього травмування у разі руйнації стін);
- ✓ **Доступ до покрівель**, виготовлених із матеріалів **недостатньої міцності**, не повинен допускатися, **хіба що** застосовуване обладнання **гарантує безпечне** проведення робіт.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

• Вікна та засклені дахові люки:

- ✓ Працівники повинні мати можливість безпечно відкривати, закривати, регулювати або закріплювати вікна, засклені дахові люки і вентилятори;
- ✓ Коли вони відкриті, вони не повинні бути розташовані таким чином, щоб становити загрозу для працівників;
- ✓ Повинні проектуватися разом із обладнанням або бути іншим способом обладнані пристроями, які дають змогу їх очищувати без нараження на ризик працівників, які виконують цю роботу, або працівників, які перебувають у будівлі та навколо неї.

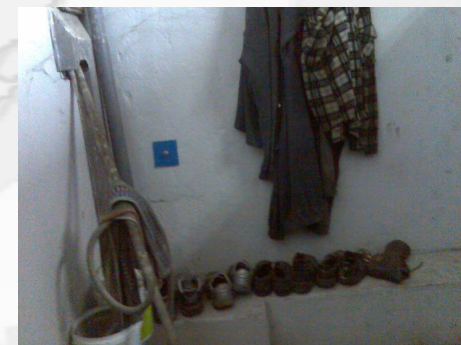
www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Двері та ворота:

- ✓ Положення, кількість і розміри дверей і воріт, а також матеріали, використовувані під час їх виготовлення, **визначаються характером та способом використання приміщень або площадок;**
- ✓ Якщо прозорі або напівпрозорі поверхні дверей та воріт виготовлені не з безпечного матеріалу, а також якщо існує загроза травмування працівників у разі, якщо двері або ворота розіб'ються, **такі поверхні мають бути захищені від руйнування;**
- ✓ Розсувні двері повинні бути **оснащені запобіжним пристроєм**, щоб запобігти їх обриванню та падінню.

Директива 89/654/ЄЕС

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Двері та ворота:

Директива 89/654/ЄЕС

- ✓ Двері та ворота, що відкриваються догори, повинні бути оснащені механізмом, що захищає їх від опускання;
- ✓ Двері, розташовані на шляху евакуації, повинні мати належні позначення;
- ✓ Повинна бути забезпечена можливість відкрити їх зсередини в будь-який час без спеціальної допомоги;
- ✓ У разі наявності працівників на робочих місцях слід забезпечити можливість відкривати двері.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

• Двері та ворота:

- ✓ Двері для пішоходів повинні бути **обладнані в безпосередній близькості** від будь-яких **воріт**, призначених переважно **для руху транспортних засобів** (за винятком випадків, коли вони є безпечними для проходу через них пішоходів); такі двері повинні бути **чітко позначені** і постійно залишатися **вільними для проходу**;
- ✓ Двері та ворота з механічним пристроєм повинні **працювати таким чином, щоб не створювати загрози** нещасного випадку для працівників;
- ✓ Вони повинні бути **обладнані добре видимими та доступними пристроями аварійного вимикання**, і, якщо вони не **відкриваються автоматично** у разі відключення електроенергії, **слід забезпечити можливість відкрити їх вручну**.

www.fory.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Шляхи пересування — небезпечні зони:

- ✓ Шляхи пересування (включаючи сходи, стаціонарні переходи зі сходами, завантажувальні платформи та пандуси) повинні бути **розташовані та мати такі розміри, щоб забезпечити легкий, безпечний та відповідний потребам доступ для пішоходів або транспортних засобів** таким чином, щоб не загрожувати працівникам, котрі виконують роботу поблизу цих шляхів пересування;
- ✓ Розміри **шляхів**, що використовуються для руху пішоходів та/або вантажів, мають бути виміряні відповідно до кількості потенційних користувачів і характеру виробництва;
- ✓ Якщо на шляхах використовуються транспортні засоби, пішоходам повинно бути надано достатньо місця для безпечного пересування.

Директива 89/654/ЄЕС

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

- **Шляхи пересування — небезпечні зони:**

- ✓ Слід передбачити **достатній прохід між шляхами руху транспортних засобів та дверима, воротами, пішохідними доріжками, коридорами та сходовими переходами;**
- ✓ Там, де використання та обладнання приміщень обумовлюють необхідність захисту працівників, **шляхи пересування повинні бути чітко визначені;**

- **Особливі вимоги до ескалаторів та рухомих доріжок:**

- ✓ Ескалатори і рухомі доріжки повинні **функціонувати безпечно** і бути **обладнані** усіма необхідними захисними пристроями;
- ✓ Вони повинні **бути обладнані** добре **видимими** і легко **доступними** засобами аварійної зупинки.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

• Завантажувальні платформи та пандуси:

- ✓ Повинні **відповідати розмірам вантажів**, що підлягають транспортуванню;
- ✓ Завантажувальні платформи **повинні мати щонайменше один вихід**;
- ✓ **Якщо це є технічно можливим, платформи, довжина яких перевищує певне значення, повинні мати виходи на кожному з кінців**;
- ✓ Наскільки це можливо, завантажувальні пандуси повинні **бути достатньо безпечними, щоб запобігти падінню працівників**.

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Розміри приміщення і обсяг повітря в приміщеннях — простір для руху на робочому місці:

Директива 89/654/ЄЕС

- ✓ Робочі приміщення повинні **мати достатні площу, висоту та обсяг повітря**, щоб працівники могли виконувати свою роботу **без ризику** для власної безпеки, здоров'я та самопочуття;
- ✓ Розміри вільної незайнятої площі на робочому місці повинні **бути розраховані** так, щоб працівники **мали достатній простір** для **пересування** під час виконання своєї роботи;
- ✓ Якщо це не є можливим через специфіку робочого місця, працівник має бути забезпечений **достатнім простором** для **вільних рухів** поблизу свого робочого місця.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Приміщення для відпочинку:

- ✓ Якщо це необхідно для забезпечення безпеки або здоров'я працівників (зокрема з огляду на характер виконуваної роботи або кількість наявних працівників) слід забезпечити їм легко доступне приміщення для відпочинку;
- ✓ Мають бути достатньо великими та обладнані належною кількістю столів та місць для сидіння із спинками з урахуванням кількості працівників;
- ✓ Якщо робочому процесові властиві регулярні і часті перерви, а приміщення для відпочинку відсутнє, повинні бути передбачені інші приміщення, де працівники можуть залишатися під час таких перерв і де це є необхідним для забезпечення безпеки або здоров'я працівників.

Директива 89/654/ЄЕС

www.mh.gov.ua/ukraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Санітарне обладнання – Роздягальні та шафи:

Директива 89/654/ЄЕС

- ✓ Приміщення для переодягання мають бути **легкодоступними**, мати **достатні розміри** і **обладнані сидіннями**;
- ✓ Приміщення для переодягання мають бути **достатньо великими** та мати пристосування для того, щоб **кожен працівник міг тримати під замком свій одяг у робочі часи**;
- ✓ Якщо немає необхідності у приміщенні для переодягання (через те, що немає потреби носити спеціальний робочий одяг), **кожному працівнику повинне бути надане місце для зберігання свого одягу.**

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

• Санітарне обладнання – Душові та вмивальні приміщення:

Директива 89/654/ЄЕС

- ✓ Якщо цього потребує характер роботи або міркування здоров'я, працівникам повинна бути надана достатня кількість душових;
- ✓ Душові приміщення повинні бути достатньо великими, щоб кожний працівник міг помитися відповідно до гігієнічних вимог;
- ✓ В душових повинна подаватися гаряча та холодна проточна вода;
- ✓ Якщо душові приміщення не передбачені (з міркувань характеру роботи або охорони здоров'я), поблизу від робочих площадок та приміщень для роздягання повинна бути обладнана достатня кількість умивальників з проточною водою (якщо потрібно, гарячою);
- ✓ Якщо душові або приміщення для вмивання розташовані окремо від приміщення для переодягання, між ними повинно бути зручне сполучення.

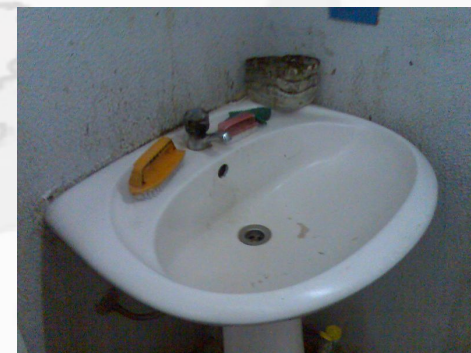

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

• Санітарне обладнання – Туалети та умивальники:

- ✓ Поблизу робочих місць, приміщень для відпочинку, роздягалень та приміщень, обладнаних душовими кабінками або раковинами для вмивання, повинні бути розташовані окремі приміщення з достатньою кількістю туалетів та пристосувань для миття рук;

• Приміщення для надання першої допомоги:

- ✓ Там, де цього вимагають **розміри** виробничої території, **характер** здійснюваної діяльності та **частота** нещасних випадків, повинні бути надані одне або декілька приміщень для надання першої допомоги.

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

• Приміщення для надання першої допомоги:

- ✓ Приміщення для надання першої допомоги повинні:
 - Бути укомплектовані необхідним для надання першої допомоги обладнанням і матеріалами, а також бути легко доступними для людей з ношами;
 - Бути позначені (відповідно до Директиви 77/576/ЄЕС);
- ✓ Обладнання для надання першої допомоги, повинне бути наявним у всіх тих місцях, де цього вимагають умови праці.

www.ilo.org/UkraineEUProject

Мінімальні вимоги до безпеки та охорони здоров'я на нових або модифікованих робочих місцях (Додаток I – статті 3 та 5)

Директива 89/654/ЄЕС

• Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення):

- ✓ Робочі площадки, шляхи пересування та інші місця/обладнання на відкритому повітрі, які використовуються працівниками, повинні бути організовані таким чином, щоб пішоходи та транспортні засоби могли безпечно пересуватися;
- ✓ Розділи «Шляхи пересування — небезпечні зони», «Особливі вимоги до ескалаторів та рухомих доріжок», а також «Завантажувальні платформи та пандуси» також застосовуються до основних шляхів сполучення на території підприємства (маршрути руху, що ведуть до визначених робочих місць), до шляхів сполучення, які використовуються для регулярного технічного обслуговування та нагляду за обладнанням підприємства, а також до завантажувальних платформ;
- ✓ Розділ (Шляхи пересування – небезпечні зони) також застосовується до робочих місць на відкритому повітрі;
- ✓ Робочі місця на відкритому повітрі повинні бути належним чином освітлені штучним освітленням, якщо денне світло не є достатнім.

www.ilo.org/UkraineEUProject

ПЕРЕЛІК ПЕРЕГЛЯНУТОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Директива 89/654/ЄЕС від 30.11.1989 щодо мінімальних вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах (перша окрема Директива у значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС)

[illegible]

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ

Директива 89/654/ЄЕС від 30.11.1989 щодо мінімальних вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах (перша окрема Директива у значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС)

(Із змінами, внесеними Директивою 2007/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2007 р.)

ПРАВОВІ ПОЛОЖЕННЯ ДИРЕКТИВИ ЄС				ВІДПОВІДНІ АБО ЕКВІВАЛЕНТНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ				РІВЕНЬ ВІДПОВІДНОСТІ				ВІДПОВІДНА ЮРИДИЧНА СИЛА ЗАКОНОДАВЧОГО АКТУ	РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШИХ ДІЙ				РОЗШИРИТИ ЗАКОНОДАВЧИЙ АКТ
СТАТТЯ	НАЗВА	ПУНКТ, ПІДПУНКТ, РЯДОК	ПОЛОЖЕННЯ	КОД (НОМЕР ЗАКОНОДАВЧОГО АКТУ)	СТАТТЯ	НАЗВА	ПУНКТ, ПІДПУНКТ, РЯДОК	ТЕКСТ	ПОВНИЙ	ЧАСТКОВИЙ	НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО		СУПЕРЕЧИТЬ	ЗАЛИШИТИ	ДОПОВНИТИ	ВИДАЛИТИ	
3 – ДОДАТОК І – 7	Температура приміщення	7,2	Температура в приміщеннях для відпочинку, приміщеннях для чергового персоналу, санітарних приміщеннях, ідальнях та приміщеннях для надання першої допомоги повинна відповідати конкретному призначенню цих зон.														
3 – ДОДАТОК І – 7	Температура приміщення	7,3	Вікна, засклені дахові люки та скляні перегороди повинні давати змогу уникати надмірного впливу сонячного світла на робочих місцях з урахуванням характеру роботи та робочого місця.														
3 – ДОДАТОК І – 8	Природне та штучне освітлення приміщення	8,1	Робочі місця повинні, наскільки це можливо, отримувати достатнє природнє освітлення та бути обладнані пристроями штучного освітлення, достатніми для безпеки та охорони здоров'я працівників.														
3 – ДОДАТОК І – 8	Природне та штучне освітлення приміщення	8,2	Прилади освітлення в приміщеннях, де розташовані робочі місця, та в проходах повинні бути розташовані таким чином, щоб спосіб освітлення не наражав працівників на ризик виникнення нещасного випадку.														
3 – ДОДАТОК І – 8	Природне та штучне освітлення приміщення	8,3	Робочі місця, де у разі несправності штучного освітлення працівники особливо наражаються на небезпеку, повинні забезпечуватися аварійним освітленням належної інтенсивності.														
3 – ДОДАТОК І – 9	Підлоги, стіни, стелі та дахи приміщень	9.1 (1)	Підлоги приміщень не повинні мати небезпечних нерівностей, отворів або ухилів, і мають бути фіксованими, стабільними та неслизькими.														
3 – ДОДАТОК І – 9	Підлоги, стіни, стелі та дахи приміщень	9.1 (2)	Робочі зони, де розташовані робочі місця, повинні мати належну теплоізоляцію з урахуванням типу задіяних підприємств і характеру фізичної активності працівників.														
3 – ДОДАТОК І – 9	Підлоги, стіни, стелі та дахи приміщень	9,2	Поверхні підлог, стін та стелі в приміщеннях повинні бути такими, щоб їх можна було чистити чи оновлювати відповідно до гігієнних вимог.														
3 – ДОДАТОК І – 9	Підлоги, стіни, стелі та дахи приміщень	9,3	Прозорі або напівпрозорі стіни, зокрема скляні перегородки, в приміщеннях або в безпосередній близькості від робочих місць та проходів повинні бути чітко позначені та виготовлені з безпечного матеріалу або відгороджені від таких місць або проходів таким чином, щоб унеможливити контакти працівники зі стінами або їхнього травмування у разі руйнації стін.														
3 – ДОДАТОК І – 9	Підлоги, стіни, стелі та дахи приміщень	9,4	Доступ до покрівель, виготовлених із матеріалів недостатньої міцності, не повинен допускатися, хіба що застосовуване обладнання гарантує безпечне проведення робіт.														
3 – ДОДАТОК І – 10	Вікна та засклені дахові люки	10,1	Працівники повинні мати можливість безпечно відкривати, закривати, регулювати або закріплювати вікна, засклені дахові люки і вентилятори. Коли вони відкриті, вони не повинні бути розташовані таким чином, щоб становити загрозу для працівників.														
3 – ДОДАТОК І – 10	Вікна та засклені дахові люки	10,2	Вікна та засклені дахові люки повинні проектуватися разом із обладнанням або бути іншим способом обладнані пристроями, які дають змогу їх очищувати без нараження на ризик працівників, які виконують цю роботу, або працівників, які перебувають у будівлі та навколо неї.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11,1	Положення, кількість і розміри дверей і воріт, а також матеріали, використовувані під час їх виготовлення, визначаються характером та використанням приміщень або площадок.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11,2	Прозорі двері повинні мати належні позначки на рівні людських очей.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11,3	Двері та ворота, що обертаються, повинні бути прозорими або мати прозорі вікна.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11,4	Якщо прозорі або напівпрозорі поверхні дверей та воріт виготовлені не з безпечного матеріалу, а також якщо існує загроза травмування працівників у разі, якщо двері або ворота розіб'ються, поверхні мають бути захищені від руйнування.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11,5	Розсувні двері повинні бути оснащені запобіжним пристроєм, щоб запобігти їх обриванню та падінню.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11,6	Двері та ворота, що відкриваються дотри, повинні бути оснащені механізмом, що захищає їх від опускання.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11.7 (1)	Двері, розташовані на шляху евакуації, повинні мати належні позначення.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11.7 (2)	Повинна бути забезпечена можливість відкрити їх зсередини в будь-який час без спеціальної допомоги.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11.7 (3)	У разі наявності працівників на робочих місцях слід забезпечити можливість відкривати двері.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11.8.	Двері для пішоходів повинні бути обладнані в безпосередній близькості від будь-яких воріт, призначених переважно для руху транспортних засобів, за винятком випадків, коли вони є безпечними для проходу через них пішоходів; такі двері повинні бути чітко позначені і постійно залишатися вільними для проходу.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11.9 (1)	Двері та ворота з механічним пристроєм повинні працювати таким чином, щоб не створювати загрози нещасного випадку для працівників.														
3 – ДОДАТОК І – 11	Двері та ворота	11.9 (2)	Вони повинні бути обладнані добре видимими та доступними пристроями аварійного вимикання, і, якщо вони не відкриваються автоматично у разі відключення електроенергії, слід забезпечити можливість відкрити їх вручну.														
3 – ДОДАТОК І – 12	Шляхи пересування — небезпечні зони	12,1	Шляхи пересування, включаючи сходи, стаціонарні переходи зі сходами, завантажувальні платформи та пандуси, повинні бути розташовані та мати такі розміри, щоб забезпечити легкий, безпечний та відповідний потребам доступ для пішоходів або транспортних засобів таким чином, щоб не загрожувати працівникам, котрі виконують роботу поблизу цих шляхів пересування.														
3 – ДОДАТОК І – 12	Шляхи пересування — небезпечні зони	12.2 (1)	Розміри шляхів, що використовуються для руху пішоходів та/або вантажів, мають бути виміряні відповідно до кількості потенційних користувачів і характеру виробництва.														
3 – ДОДАТОК І – 12	Шляхи пересування — небезпечні зони	12.2 (2)	Якщо на шляхах використовуються транспортні засоби, для пішоходів повинно бути надано достатньо місця для безпечного пересування.														

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ

Директива 89/654/ЄЕС від 30.11.1989 щодо мінімальних вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах (перша окрема Директива у значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС)

(Із змінами, внесеними Директивою 2007/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2007 р.

ПРАВОВІ ПОЛОЖЕННЯ ДИРЕКТИВИ ЄС				ВІДПОВІДНІ АБО ЕКВІВАЛЕНТНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ				РІВЕНЬ ВІДПОВІДНОСТІ				ВІДПОВІДНА ЮРИДИЧНА СИЛА ЗАКОНОДАВЧОГО АКТУ	РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШИХ ДІЙ				РОЗШИРИТИ ЗАКОНОДАВЧИЙ АКТ
СТАТТЯ	НАЗВА	ПУНКТ, ПІДПУНКТ, РЯДОК	ПОЛОЖЕННЯ	КОД (НОМЕР ЗАКОНОДАВЧОГО АКТУ)	СТАТТЯ	НАЗВА	ПУНКТ, ПІДПУНКТ, РЯДОК	ТЕКСТ	ПОВНИЙ	ЧАСТКОВИЙ	НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО		СУПЕРЕЧИТЬ	ЗАЛИШИТИ	ДОПОВНИТИ	ВИДАЛИТИ	
3– ДОДАТОК I – 18.2	Санітарне обладнання – Душові та вмивальні приміщення	18.2.3 (1)	Якщо душові приміщення не передбачені пунктом 18.2.1 (1), поблизу від робочих зон та приміщень для роздягання повинна бути обладнана достатня кількість умивальників з проточною водою (якщо потрібно, гарячою).														
3– ДОДАТОК I – 18.2	Санітарне обладнання – Душові та вмивальні приміщення	18.2.3 (2)	Для чоловіків і жінок повинні бути обладнані окремі умивальники або організовано роздільне користування ними, якщо це продиктоване міркуваннями пристойності.														
3– ДОДАТОК I – 18.2	Санітарне обладнання – Душові та вмивальні приміщення	18.2.4	Якщо душові або приміщення для вмивання розташовані окремо від приміщення для переодягання, між ними повинно бути зручне сполучення.														
3– ДОДАТОК I – 18.3	Санітарне обладнання – Туалети та умивальники	18.3 (1)	Поблизу робочих місць, приміщень для відпочинку, роздягалень та приміщень, обладнаних душовими кабінками або раковинами для вмивання, повинні бути розташовані окремі приміщення з достатньою кількістю туалетів та пристосовані для миття рук.														
3– ДОДАТОК I – 18.3	Санітарне обладнання – Туалети та умивальники	18.3 (2)	Для чоловіків і жінок повинні бути влаштовані окремі туалети або передбачене роздільне користування ними.														
3– ДОДАТОК I – 19	Приміщення для надання першої допомоги	19.1	Там, де цього вимагають розміри виробничої території, характер здійснюваної діяльності та частота нещасних випадків, повинні бути надані одне або декілька приміщень для надання першої допомоги.														
3– ДОДАТОК I – 19	Приміщення для надання першої допомоги	19.2 (1)	Приміщення для надання першої допомоги повинні бути укомплектовані необхідним для цього обладнанням і матеріалами, а також бути легко доступними для людей з ношами.														
3– ДОДАТОК I – 19	Приміщення для надання першої допомоги	19.2 (2)	Вони повинні мати позначення відповідно до державних нормативних актів, гармонізованих із Директивою 77/576/ЄЕС.														
3– ДОДАТОК I – 19	Приміщення для надання першої допомоги	19.3 (1)	Крім того, обладнання, необхідне для надання першої допомоги, повинне бути наявним у всіх тих місцях, де цього вимагають умови праці.														
3– ДОДАТОК I – 19	Приміщення для надання першої допомоги	19.3 (2)	Це обладнання має бути відповідним чином позначене та легкодоступне.														
3– ДОДАТОК I – 20	Працівники з обмеженими можливостями	20 (1)	Робочі місця повинні бути організовані таким чином, щоб у разі необхідності враховувати потреби працівників з обмеженими можливостями.														
3– ДОДАТОК I – 20	Працівники з обмеженими можливостями	20 (2)	Це положення застосовується, зокрема, до дверей, проходів, сходів, душових, умивальників, туалетів, якими користуються особи з обмеженими можливостями, а також робочих місць, на яких вони безпосередньо працюють.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21.1 (1)	Робочі площадки, шляхи пересування та інші місця або обладнання на відкритому повітрі, які використовуються або займаються працівниками в процесі їхньої роботи, повинні бути організовані таким чином, щоб пішоходи та транспортні засоби могли безпечно пересуватися.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21.1 (2)	Розділ 12 (Шляхи пересування – небезпечні зони), 13 (Особливі вимоги до ескалаторів і рухомих доріжок) та 14 (Завантажувальні платформи та пандуси) також застосовуються до основних шляхів сполучення на території підприємства (маршрути руху, що ведуть до визначених робочих місць), до шляхів сполучення, що використовуються для регулярного технічного обслуговування та нагляду за обладнанням підприємства, а також до завантажувальних платформ.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21.1 (3)	Розділ 12 (Шляхи пересування – небезпечні зони) також застосовується до робочих місць на відкритому повітрі.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21,2	Робочі місця на відкритому повітрі повинні бути належним чином освітлені штучним освітленням, якщо денне світло не є достатнім.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21.3 (1) (a)	Коли працівники працюють на робочих площадках, розташованих на відкритому повітрі, такі робочі площадки повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані таким чином, щоб працівники були захищені від несприятливих погодних умов та у разі необхідності від падіння предметів.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21.3 (1) (b)	Коли працівники працюють на робочих площадках, розташованих на відкритому повітрі, такі робочі площадки повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані таким чином, щоб працівники не піддавалися шкідливому впливу рівня шумів чи шкідливим зовнішнім впливам, таким як газів, випарів чи пил.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21.3 (1) (c)	Коли працівники працюють на робочих площадках, розташованих на відкритому повітрі, такі робочі площадки повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані таким чином, щоб працівники могли швидко залишити свої робочі площадки у разі небезпеки або могли швидко отримувати допомогу.														
3– ДОДАТОК I – 21	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	21.3 (1) (d)	Коли працівники працюють на робочих площадках на відкритому повітрі, такі робочі площадки повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані так, щоб працівники не могли посковзнутися або впасти.														
4	Зобов'язання роботодавців – Робочі місця, які вже використовуються	(1)	Робочі місця, які вже використовуються до 1 січня 1993 року, повинні відповідати мінімальним вимогам до безпеки та охорони здоров'я, встановленим у Додатку II, не пізніше, ніж через 3 роки після цієї дати (див. ВИМОГИ НИЖЧЕ).														
4– ДОДАТОК II – 1	Попередні зауваження	(1)	Обов'язки, викладені в цьому Додатку, застосовуються там, де це вимагається особливостями робочого місця, характером діяльності, обставинами або безпекою.														
4– ДОДАТОК II – 2	Стабільність і міцність	(1)	Будівлі, в яких розміщені робочі місця, повинні мати конструкцію та міцність, які відповідають характеру їх використання.														
4– ДОДАТОК II – 3	Електричні установки	(1)	Електричне обладнання повинне бути спроектоване та встановлене таким чином, щоб не призвести до пожежі або вибуху; особи повинні бути належним чином захищені від ризику нещасних випадків, спричинених прямим або непрямим контактом із ним.														
4 – ДОДАТОК II – 3	Електричні установки	(2)	Електричне обладнання та пристрої захисту повинні враховувати напругу, зовнішні умови, а також професійний рівень осіб, які мають доступ до частин обладнання.														
4 – ДОДАТОК II – 4	Шляхи евакуації та аварійні виходи	4,1	Шляхи евакуації та аварійні виходи повинні залишатись вільними і вести якомога прямо до відкритого повітря або до безпечної зони.														
4– ДОДАТОК II – 4	Шляхи евакуації та аварійні виходи	4,2	У разі небезпеки працівники повинні мати можливість швидко і максимально безпечно евакуювати всі робочі місця.														
4– ДОДАТОК II – 4	Шляхи евакуації та аварійні виходи	4,3	Повинна бути забезпечена необхідна кількість шляхів евакуації і аварійних виходів.														
4 – ДОДАТОК II – 4	Шляхи евакуації та аварійні виходи	4.4 (1)	Двері аварійних виходів повинні відкриватись назовні.														

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ

[Директива 89/654/ЄЕС від 30.11.1989 щодо мінімальних вимог стосовно безпеки і охорони здоров'я у робочих зонах \(перша окрема Директива у значенні частини 1 статті 16 Директиви 89/391/ЄЕС\)](#)

(Із змінами, внесеними Директивою 2007/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2007 р.

ПРАВОВІ ПОЛОЖЕННЯ ДИРЕКТИВИ ЄС				ВІДПОВІДІ АБО ЕКВІВАЛЕНТНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ				РІВЕНЬ ВІДПОВІДНОСТІ				ВІДПОВІДНА ЮРИДИЧНА СИЛА ЗАКОНОДАВЧОГО АКТУ	РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШИХ ДІЙ				
СТАТТЯ	НАЗВА	ПУНКТ, ПІДПУНКТ, РЯДОК	ПОЛОЖЕННЯ	КОД (НОМЕР ЗАКОНОДАВЧОГО АКТУ)	СТАТТЯ	НАЗВА	ПУНКТ, ПІДПУНКТ, РЯДОК	ТЕКСТ	ПОВНИЙ	ЧАСТКОВИЙ	НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО		СУПЕРЕЧИТЬ	ЗАЛИШИТИ	ДОПОВНИТИ	ВИДАЛИТИ	ПЕРЕДБАЧИТИ
4 – ДОДАТОК II – 13	Санітарне обладнання – Роздягальні та шафи	13.2.1 (1)	Робочі місця повинні бути обладнані таким чином, щоб працівники, якщо це вимагається характером їхньої роботи, мали у своєму розпорядженні душові, розташовані поруч.														
4 – ДОДАТОК II – 13	Санітарне обладнання – Роздягальні та шафи	13.2.1 (2)	Робочі місця повинні бути обладнані таким чином, щоб працівники мали поблизу спеціальні приміщення із достатньою кількістю туалетів і умивальників.														
4– ДОДАТОК II – 13	Санітарне обладнання – Роздягальні та шафи	13.2.2	Душі і умивальники повинні бути забезпечені проточною (у разі необхідності, гарячою) водою.														
4– ДОДАТОК II – 13	Санітарне обладнання – Роздягальні та шафи	13.2.3 (1)	Для чоловіків жінок слід передбачити окремі душі або роздільне користування ними.														
4– ДОДАТОК II – 13	Санітарне обладнання – Роздягальні та шафи	13.2.3 (2)	Для чоловіків жінок слід передбачити окремі туалети або роздільне користування ними.														
4 – ДОДАТОК II – 14	Устаткування для надання першої допомоги	(1)	Робочі місця повинні бути обладнані устаткуванням для надання першої допомоги.														
4 – ДОДАТОК II – 14	Устаткування для надання першої допомоги	(2)	Устаткування повинне мати відповідне маркування і бути легкодоступним.														
4– ДОДАТОК II – 15	Працівники з обмеженими можливостями	(1)	Робочі місця повинні бути організовані таким чином, щоб у разі необхідності вони відповідали потребам працівників з обмеженими можливостями.														
4 – ДОДАТОК II – 15	Працівники з обмеженими можливостями	(2)	Це положення застосовується, зокрема, до дверей, проходів, сходів, душових, умивальників, туалетів, якими користуються особи з обмеженими можливостями, або робочих площадок, на яких вони безпосередньо працюють.														
4– ДОДАТОК II – 16	Рух пішоходів і транспортних засобів	(1)	Робочі місця, розташовані на відкритому повітрі, а також у середині приміщення, повинні бути організовані таким чином, щоб пішоходи та транспортні засоби могли рухатися, не наражаючись на небезпеку.														
4– ДОДАТОК II – 17	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	17(1) (a)	Коли працівники працюють на робочих площадках, розташованих на відкритому повітрі, такі робочі місця повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані таким чином, щоб працівники були захищені від несприятливих погодних умов та у разі необхідності від падіння предметів.														
4 – ДОДАТОК II – 17	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	17(1) (b)	Коли працівники працюють на робочих площадках, розташованих на відкритому повітрі, такі робочі площадки повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані таким чином, щоб працівники не піддавалися шкідливому впливу рівня шумів чи шкідливим зовнішнім впливам, таким як газів, випари чи пил.														
4 – ДОДАТОК II – 17	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	17(1) (c)	Коли працівники працюють на робочих площадках, розташованих на відкритому повітрі, такі робочі площадки повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані таким чином, щоб працівники у разі небезпеки могли швидко залишити свою робочу площадку або негайно отримати допомогу.														
4 – ДОДАТОК II – 17	Робочі місця на відкритому повітрі (особливі положення)	17(1) (d)	Коли працівники працюють на робочих площадках на відкритому повітрі, такі робочі площадки повинні, наскільки це можливо, бути облаштовані так, щоб працівники не могли посковзнутися або впасти.														
5	Обов'язки роботодавців – Модифікації робочих місць	(1)	Коли робочі місця зазнають модифікації, розширення та/або реорганізації після 31 грудня 1992 року, роботодавець повинен вжити заходів, необхідних для забезпечення того, щоб такі модифікації, розширення та/або реорганізації узгоджувалися з відповідними мінімальними вимогами, викладеними у Додатку I.														
6	Обов'язки роботодавців – Загальні вимоги	1 (2)	Щоб гарантувати безпеку та здоров'я працівників, роботодавець має слідувати за тим, щоб шляхи пересування до аварійних виходів та звичайних виходів завжди були вільними від зайвих предметів.														
6	Обов'язки роботодавців – Загальні вимоги	1 (3)	Щоб гарантувати безпеку та здоров'я працівників, роботодавець має слідувати за тим, щоб технічне обслуговування робочого місця, а також обладнання та пристроїв, зокрема тих, які задаються в Додатках I і II, здійснювалося, і будь-які несправності, які можуть вплинути на безпеку та здоров'я працівників, виправлялися якомога швидше.														
6	Обов'язки роботодавців – Загальні вимоги	1 (4)	Щоб гарантувати безпеку та здоров'я працівників, роботодавець має слідувати за тим, щоб робоче місце, обладнання та прилади, зокрема ті, які задаються в пункті 6 Додатка I та пункті 6 Додатка II, регулярно очищувалося до належного рівня, що відповідає гігієнічним приписам.														
6	Обов'язки роботодавців – Загальні вимоги	1 (5)	Щоб гарантувати безпеку та здоров'я працівників, роботодавець має слідувати за тим, щоб аварійно-рятувальне обладнання та пристрої, призначені для запобігання або усунення небезпек, і, зокрема, ті, що задаються в Додатках I і II, регулярно підтримувалися в належному стані та перевірялися.														
7	Обов'язки роботодавців – Інформування працівників	(1)	Без шкоди для статті 10 Директиви 89/391/ЄЕС працівники та/або їхні представники повинні бути проінформовані про всі заходи, що їх слід вжити для дотримання вимог безпеки та охорони праці на робочому місці.														
8	Обов'язки роботодавців – Консультації з працівниками та участь працівників	(1)	Консультації щодо питань, охоплених Директивою 89/391/ЄЕС, включаючи Додатки до неї, а також участь у них працівників та/або їх представників відбуваються відповідно до статті 11 цієї Директиви.														
9	Інші положення – Зміни до Додатків	(1) to (4)	Виключно технічні зміни до Додатків (внаслідок: 1) прийняття Директив щодо технічної гармонізації та стандартизації розробки, виробництва або будівництва складових робочих місць; 2) досягнень технічного прогресу; 3) змін у міжнародних нормативних актах або специфікаціях; або 4) змін у знаннях стосовно робочих місць) ухвалюються відповідно до процедури, викладеної в статті 17 Директиви 89/391/ЄЕС.														
10	Інші положення – Прикінцеві положення	1 (1)	Держави-члени повинні ввести в дію закони, нормативно-правові акти та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви, та негайно інформувати про це Комісію.														
10	Інші положення – Прикінцеві положення	2	Держави-члени надсилають до Комісії тексти положень національного законодавства, які вони вже ухвалили або приймають у сфері, що регулюється цією Директивою.														

План роботи з підготовки таблиці відповідності

Директива 89/654/ЄЕС від 30.11.1989

[illegible]

Проект ЄС-МОП
«Зміцнення адміністрації праці з метою покращення умов праці і подолання незадекларованої праці»

	27-30 листопада			4-8 грудня					11-15 грудня	18-22 грудня
Тренінги по директивам ЄС і опрацювання таблиць відповідності національних нормативно-правових актів директивам ЄС										
Директива ЄС	28.11.17	29.11.17	30.11.17	04.12.17	05.12.17	06.12.17	07.12.17	8.12.17		
Директива 89/391	тренінг									
Опрацювання таблиці № 2 робочою групою по Дир. 89/391										
Директива 89/654		тренінг								
Опрацювання таблиці № 2 робочою групою до Дир. 89/654										
Директива 2009/104			тренінг							
Опрацювання таблиці № 2 робочою групою по Дир. 2009/104										
Директива 89/656				тренінг						
Опрацювання таблиці № 2 робочою групою по Дир. 89/656										
Директива 2003/88					тренінг					
Опрацювання таблиці № 2 робочою групою по Дир. 2003/88										
Директива 91/533									11.12.17 тренінг	
Опрацювання таблиці № 2 робочою групою по Дир. 91/533										

Опрацювання підготовлених таблиць						
	25-30 грудня	8-12 січня 2018	15-19 січня 2018	22-26 січня 2018	29-31 січня 2018	Лютий 2018
Перегляд підготовлених таблиць No. 1 і No. 2 Мінсоцполітики, Держпраці і передача до Проекту ЄС-МОП						
Переклад таблиць англійською мовою і надання експертам МОП для ознайомлення						
Ознайомлення експертів МОП із таблицями						
Обговорення таблиць і ключових висновків за результатами аналізу на тристоронньому семінарі						